

živa zajednica

DM 0,60

br. 6

srpanj/
Juli
1979.

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

ERSCHEINUNGSORT
FRANKFURT AM MAIN

»LEBENDIGE GEMEINDE« · MITTEILUNGSBLATT DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

Les jeux Olympiques croates de la Bible

The Croatian Bible Olympics

Kroacka Olympiada Biblyjna

U ovom broju:

Hirtenwort des ersten Bischofs der Welt an die Kroaten S. 2

Propovijed godine str. 6

Posljednja vijest:

Papa primio naše olimpijaše str. 27

Hirtenwort
des ersten Bischofs der Welt an die Kroaten

Riječ prvog biskupa svijeta Hrvatima

Liebe Brüder des Episkopats, lieber Priester und Ordensleute, liebe Söhne und Töchter des immer treuen Kroatiens! „Gnade und Friede mit euch von Gott, unserem Vater und von unserem Herrn Jesus Christus!“ (Gal 1, 3). „Wir umarmen und empfangen euch mit väterlicher Liebe“ (1) hier, am Grabe des heiligen Petrus, aus Anlaß eines bedeutenden Jahrestages der Treue der Kroaten zum Hl. Stuhl; dies ist gleichzeitig ein Zeichen der väterlichen Zuneigung der Petri Nachfolger an euch. Es gibt viele Gründe, die diese gemeinsame Freude rechtfertigen, wie das unser Bruder im Episkopat, der Erzbischof Kuharić, in seiner Anrede schön darlegte.

Wahrlich, in dieser Begegnung am Grabe des heiligen Petrus, scheint eure ganze dreizehnhundertjährige Geschichte zusammengefaßt zu sein, in besonderer Weise die großen Ereignisse aus dem Leben eurer Kirche, seit eurer Christianisierung und eurem Eintritt in den Schoß der Römischen Kirche, die „Haupt und Lehrerin aller Kirchen ist“ (2); ihr erinnert euch an eure Urheimat Weiß-Kroatien, die sich genau dort befand, wo sich auch meine Geburtsheimat befindet. Hier sehe ich euer schönes und liebes Land gegenwärtig präsent, euer ganzes Volk in und außerhalb der Heimat, eure damalige und gegenwärtige Treue und Bedrängnisse. Dies ist eine Mahnung eurer Ahnen, eurer christlichen Fürsten und Könige, eurer Bischöfe und Priester, eurer altkroatischen Liturgiesprache, eurer herrlichen Gotteshäuser und in besonderer Weise eurer Marien-Verehrungsstätten.

Aber heute gedenken wir speziell jener Beziehungen Kroatiens zu dem Heiligen Stuhl, welche so deutlich in den Briefen des Papstes Johannes VIII an den Fürsten Branimir, an den kroatischen Klerus und das Volk und an den Bischof Theodosius zum Ausdruck kamen. Das war vor genau 1100 Jahren. Die damaligen Ereignisse erfreuten das Herz des Nachfolgers Petri und waren bestimmt für die ganze künftige Geschichte des kroatischen Volkes und der kroatischen Kirche, für euren Glauben, eure Kultur und eure politische Selbständigkeit.

Im Geiste die jahrhundertlange, reiche Vergangenheit eures Volkes sehend, scheint es uns gut, jene drei eurer außergewöhnlichen Werte hervorheben zu können:

Erstens: Treue zu Jesus Christus und zum Evangelium, die eure Ahnen in dem ständigen Kampf „um die Ehre des Kreuzes und der Freiheitsliebe“ mit wahren Märtyrer-Geist und -Eifer zu erkaufen wußten.

Zweitens: Liebe und Ergebenheit der Kroaten zur Römischen Kirche, zum Stuhl Petri. Diese Kirche ist wirklich eure Mutter, „in der auch eure Ahnen aus der klarsten Quelle den süßen Trank der heiligen Lehre getrunken haben“ (3).

Drittens: Liebe, Ergebenheit und Frömmigkeit der Kroaten zu Maria, Mutter Gottes, Mutter unserer Kirche, die ihr Kroaten so gerne „Königin der Kroaten“ nennt und in kindlicher Treue verehrt. Diese dreifache Treue durch Jahrhunderte setzt ihr auch heute in euer „Großes Gelöbnis“ der Treue zu Jesus Christus, zur Kirche und zur Mutter Gottes um, besonders aber nach den Jubiläumsfeierlichkeiten in Marija Bistrica, Solin und Biskupija. Seid treu, seid beständig, seid stolz auf euren christlichen Namen!

Während wir heute unsere Hände erheben, um euch Anwesende und euer ganzes Volk und euer ganzes Land zu segnen (4), beten wir zum Herrn, damit er euren Glauben behüte.

Wir beten zur Mutter Gottes, damit sie immer und überall eure „erhabenste Fürsprecherin“ sei.

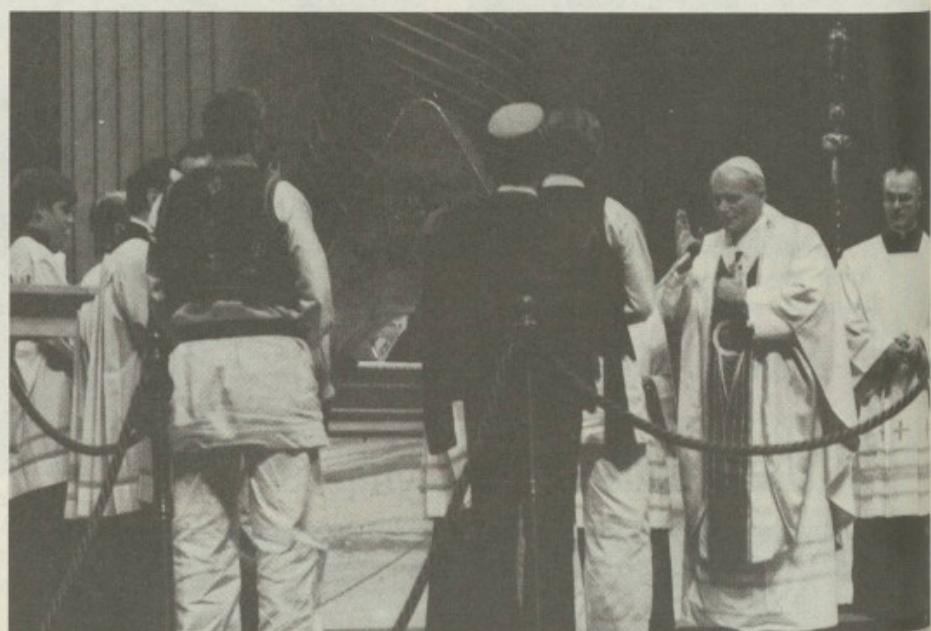
Den Segen erflehen wir auf unsere Brüder im Bischofsamt, Priester, Ordensmänner und Ordensfrauen, damit sie, ihrer Berufung treu, allen zum Aufbau verhelfen und keinen Irrweg betreten, sondern das Evangelium Christi verkünden, als frohe Heilsbotschaft, eine Botschaft der Wahrheit, Liebe und Eintracht. Den Segen erbitten

wir auf euch alle hier Anwesenden, auf eure Familien, auf Jung und Alt, auf die Arbeiter und Intellektuellen und flehen euch an:

Seid treu zu Gott, zum hl. Petrus, pflegt guten Familiengeist, achtet das Leben, erzieht zahlreiche Kinder und bewahrt den guten Brauch des Familiengebets. Wir wenden uns besonders an euch, junge Gläubige: Ihr seid Hoffnung der Kirche und des Volkes, ihr seid ein Hoffnungsanker des christlichen Wiedererwachens der Welt! Lernt Jesus kennen und lieben, den einzigen Erlöser des Menschen; seid stolz auf euren christlichen Namen!

Unseren väterlichen Segen erbitten wir auch für die zahlreichen Arbeiter, die aus anderen Ländern hierher gekommen sind. Wir wissen, daß eine große Zahl der Kroaten außerhalb ihres Vaterlandes, in der ganzen Welt lebt und arbeitet. Uns sind eure Arbeitersorgen und -Schwierigkeiten bekannt; wir bitten euch, vergeßt nie euren Glauben, liebt eure Familien, eure Kirche und euer Vaterland! Meine lieben Kroaten, ich danke euch für diese Begegnung und für diesen Ausdruck einer Treue-Erneuerung. Wie damals der Papst Johannes VIII., so freue ich mich heute auch über euren Glauben, eure Liebe, eure Treue zu Jesus Christus und zu seiner Kirche.

Der Papst liebt euch, der Papst umarmt und ermutigt euch, der Papst segnet euch! Amen

Papa blagoslovio pralik Gospe Velikog zavjeta 30. travnja 1979. u bazilici sv.-Pete u Rimu.

Papa blagoslivlje Hrvate i u inozemstvu:

„Naš očinski blagoslov zazivamo i na brojne radnike, koji su danas došli ovamo iz drugih zemalja. Znamo da velik broj Hrvata živi i radi izvan domovine, po cijelom svijetu. Poznate su nam radničke brige i teškoće, pa vas stoga molimo da nikada ne zaboravite svoje vjere, da ljubite svoje obiteljsko ognjište, svoju Crkvu i svoju domovinu!“

Rim, 30.IV.1979.

Radio-Vatikan na hrvatskom

Na srednjem valu - 196m ili 1529kHz - te kratkim valovima - 49m (6105kHz), 48m (6190kHz) ili 41m (7250kHz) - odašilje Radio-Vatikan svakog dana četvrtstavni program na hrvatskom jeziku u 19,15 sati, a subotom u 6,30 sati još i propovijed na hrvatskom. Raspored emisija u srpnju i kolovozu 1979.:

Ponedjeljkom: Jučer o podne sa svetim ocem, Vijesti

utorkom: Vijesti, Razgovori u našoj katoličkoj knjižari ili Pabirci iz domovinskog vjerskog tiska

srijedom: Sv. otac govori hodočasnicima srijedom, Vijesti

četvrtkom: Iz hrv. inozeme pastve

petkom: Vijesti, ŽIVOT USVJETLU VJERE - upoznajmo svoju vjeru!

subota, 7., 21., 28. VII., 11. i 25. VIII.: Mikrofonom sad ovdje - sad onđe

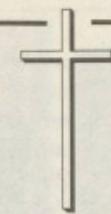
14. VII., 4., 18. i 25. VIII.: Aktualnosti

14., 28. VII., 4. i 18. VIII.: Vijesti

nedjeljom: Bolesnici za bolesnike
osim 8.VI.: Mladi, mikrofon je vaš!
i 26. VIII.: Godišnjica izbora Ivana Pavla I.

Opaska: Zbog nepredvidivih vijesti i događaja te velikog vremenskog razmaka u sastavljanju programa, moguće su izmjene, nadopune ili izostanak koje rubrike.

RADIO VATICANA
I - 00120 Città del Vaticano.

IN MEMORIAM

prelatu
Bruni Wittenaueru

Mjesec dana prije svog rodjena-
na umro je u Erftstadtu od raka
prelat vlč. Bruno Wittenauer, du-
gogodišnji direktor Katoličkog
tajništva (Kath. Auslandsekreta-
riat) za dušobrižništvo stranaca u
Bonnu. Pokojni B. Wittenauer ro-
đen je 19.6.1919. u Gernsbachu/
Baden i tu je završio gimnaziju.
Poslije velike mature morao je u
vojsku i ondje postao kapetanom
padobranaca. Pri koncu rata bio
je zarobljen te kratko nakon toga
pobjegao iz engleskog zaroblje-

ništva u Italiju. Boraveći u Italiji
odlučio se za svećeničko zvanje.
Studirao je teologiju 1948.-1953.
u Freiburgu i Innsbrucku. Nakon
što je zareden za svećenika 1953.
god. radio je dvije godine kao ka-
pelan u nadbiskupiji Freiburg.

1955. poslan je u Španjolsku kao
dušobrižnik za Nijemce u Madri-
du. Poslije devet godina dušobrižništva u inozemstvu dolazi u
„Kath. Auslandssekretariat“ u
Bonn. 1967. postaje direktor za
Nijemce u inozemstvu i sve stran-
ce u Njemačkoj. Za vrijeme njego-
ve dužnosti došao je i najveći broj
hrvatskih svećenika u SR Nje-
mačku. Posljednji „Ausländer-
tag“ u rujnu pr. g. organiziran je
također pod njegovom upravom
i na njegovo zaustimanje.

Pokopan je u rodnom mjestu, a na
zadnji ispraćaj došlo je više hr-
vatskih svećenika i časnih sesta-
ra. U ime hrvatskih vjernika opro-
stio s p. B. Dukić.

Pokojni Bruno bio je otvoren i tem-
peramentan. Posjedovao je ži-
vahnost i veselost jednog južnja-
ka. Neumorno je obilazio sve konti-
nente brinući se za sve Crkve i
strance u Njemačkoj. Istrošen i
shran bolešću, nakon dugogo-
dišnjeg, neumornog, svećenič-
kog rada, dostoјno mu stoji na os-
mrtnoj sličici: „A sada, o Gospo-
dine, što imam očekivati? Moja je-
dina nuda počiva u Tebi!“ (Ps. 39)

Dragi čitatelji!

Evo nas na početku ljeta. Vjerojatno će mnogi poći u domovinu prema plavom Jadranu na odmor, jer uskoro počinju ljetni praznici. Lijepo je i korisno da roditelji i djeca podu-
zajedno. Želimo, da se dobro na suncu i moru odmorite! Ne znam kad će vam stići u ruke „Živa zajednica“ prije ili poslije odmora. Preporučam da je pročitate i drugima preporučite.

Ovaj je broj posebno posvećen Biblijskoj olimpijadi i 8. susretu hrvatske katoličke mladeži u SR Njemačkoj. Bila je to uistinu bogata vjeronaučna olimpijada. Do sada najmasovniji skup mladih s najviše ekipa. Bio je to ispit poznavanja vjere kod mladih i potvrda pastoralnog rada u hrvatskim misijama. Dokaz posebne angažiranosti za mlade, za našu drugu generaciju.

I sam Papa Ivan Pavao II. na povjesnom, ju-
bilarnom, hrvatskom hodočašću u Rimu, 30.
travnja ove godine, govoru hrvatskoj mladeži:
„Posebno se obraćamo vama, mladi vjernici:

vi ste nuda Crkve i naroda, vi ste uzdanica kršćanskog preporoda svijeta! Upoznajte i uz-
ljubite Isusa Krista, jedinog Otkupitelja čov-
jeka, i budite ponosni na svoje kršćansko
ime!“

Donosimo Papin govor hrvatskim hodoča-
nicima u bazilici sv. Petra, na njemačkom
jeziku; vjerojatno će zanimati i neke Nijemce.
Svakako pročitajte i „propovijed godine“, ka-
ko ju je netko nazvao, od vlč. Živka Kusića,
koja je održana u Rimu, crkvi sv. Jeronima 29.
travnja, za vrijeme hrv. hodočašća.
Zanimljivi su i dirljivi pismeni sastavi mla-
dih laka, koje je žiri ocijenio kao najbolje.
Najveći aplauz prepune dvorane pobratio je i
poučno spontani recital „RUŽA i TRN“ dje-
ce iz Gelsenkirchena.

Žao nam je da nismo imali dovoljno prostora
za rubriku „socijalni savjetnik“, kao i za dru-
ge članke, jer smo ovog puta donijeli veći
broj fotografija sa susreta i olimpijade.

Želimo vam ugodan odmor!
VAŠ UREDNIK

Prva nagrada za osvojena srca publike: razdragani fra Ćiro dariva ogrlicu i medaljon iz Južne Amerike.

„Ruža“ i „Trn“, Zdenka i Veselko iz Gelsenkirchena osvojili srca publike.

Bibelolympiade '79

in Frankfurt schloß am Sonntag auch den Muttertag mit ein: Es eröffnete ihn unser Jugendchor aus Berlin.

Nicht nur der Bischof! Auch die Kleinsten aus dem internationalen deutsch-kroatischen Kindergarten Ffm., Rüsterstraße 5, eröffneten mit.

Den Bibelwettbewerb am Samstag eröffnete feierlich der Sekretär der heimatlichen Bischofskonferenz, Exzellenz dr. Tomislav Jablanović aus Sarajevo.

Ruža i trn

RUŽA: Ja sam lijepa, mlada ruža,
svježa, crvena.
Tek da nije ružnog trna,
oštara, drvena!

TRN: Zašto, ružo, nježna ružo
moja rumena?
Zar sam možda težak poput
zlatnog grumena?

RUŽA: Da mi te se riješit kako,
voljela bih nego išta!
Dali itko voli takva
bodljikava čudovišta?

TRN: Nemoj, ružo, zborit tako.
Žao će ti biti još.
Možda ćeš poželjet mene -
tad ti neću biti loš!

RUŽA: To on meni kaže! Meni!
Gadni trn.
Obraz mu crn!

TRN: Što me grdiš tako?
Što li sam ti krič?
Zar to - što sam živ?

RUŽA: Što si se pripio uza me,
nakazo obraza crna?
Zar ne čuješ ljude što žale,
da nema ruže bez trna?

TRN: A zar ti ljudi ne vele:
„Po trnju do zvijezda je put?”

RUŽA: „Baš si mi k'o trn u oku” -
kaže čovjek, kad je ljut.

TRN: Ti si danas nešto ljuta!

RUŽA: I mora me spopast jar!
Mirisava, fina liča,
ja sam zbilja ljepotica.
Nisam, bome, tebi par!
Ti odlazi, kamo spadaš
staroj babi koprivi!
Jednaki ste zbilja vi!
Nek ti ona svoje reče,
a kad reče, to i peče!

TRN: Dobro, idem kad me tjeran,
neću da me vrijeđas, ne!
Samo pazi: Ide koza
baš ovamo, brsti sve!

RUŽA: Jao! Koza! Zar će amo?
To je vrt, a nije paša!
Tko to kozu pušta samo,
a bašća je samo naša!

TRN: Što je? Što si drhtat stala?
Ide amo, baš ovamo!
Za Rogušu ti si cvala!

RUŽA: Trne, trne, dragi trne,
ne odlazi sada, ne!
Rogušu ubodi živo!
Zloj Roguši ne daj me!

TRN: Sad sam dobar, ružo, je li?
A onda ćeš opet: Seli!

RUŽA: Neću, neću! Nikad više!
To ti tvoja ruža veli.

TRN: Dobro, dobri, neka bude,
al'ne slušaj više ljude,
kad se tebi krasnoj čude,
a previše mene kude.
Gle, Roguše više nema!
Zna što trn moj njojzi sprema.

RUŽA(zagrlj ga):
Bit'ne mogu, vidim, sama -
zajedno je živjet nama!

„Kapi” nakon teških trenutaka kviza pretvorili raspoloženje u „prolom oblaka” radosti...

... vokalno-instrumentalni sastav „Kapi” iz Nürnberg-a svirali su do u kasne sate.

Matoš i Tarzicije u Švedskoj

Samo tebe volim, draga nacijo,
samo tebe služim, oj Kroacijsko,
što si duša, jezik, majka, a ne znamen
- za te živim, samo za te, amen!

Ovim stihovima pjesnika Antuna Gustava Matoša okarakterizirali su njegov ljudski lik članovi hrvatskog omladinskog društva Južne Švedske na akademiji prigodom 65. obiljetnice smrti, 17.II. o. g. Raznovrstan kulturno-zabavni program priredbe posvetili su uspomeni tog našeg pisca, koji je od svog

kratkog, 41-godišnjeg, života, 13 godina proveo u tuđini, ali koji je i kao pečalbar i kao bohem čitavog svog života ostao zaljubljen u Hrvatsku ludom ljubavlju prognanika.

Veliko slavlje doživjela je naša zajednica u Malmö-u i na ovogodišnji Uskrsni ponedjeljak. Dvadesetero hrvatske djece pristupilo je po prvi put stolu Gospodnjem primivši svetu pričest. Euharistijsko slavlje u dupkom punoj crkvi uzveličao je naš crkveni zbor uz pratnju gitara i orgulja. Propovednik je podsjetio u svom izlaganju, da će i naše USKRSNO JUTRO POBJEDE sigurno svanuti ako poput Krista budemo neustrašivi svjedoci svoje vjere, svoje pripadnosti, svog tisućstrostogodišnjeg kršćanstva, svoje tisućstoljetne „branimirove“ samobitnosti; i naše „pšenično zrno“ mora najprije

uginuti jer jedino tako može donijeti plod budućem pokoljenju. Poslije sv. mise uslijedila je proslava u čast svetog kralja - prvopričesnikā. Djeca su pod vodstvom svog vjeorucičitelja, vleč. Josipa Kropaka, izvela krasan igrokaz o malom sv. Tarziciju, MUČENIKU SVETE PRIČESTI. Igrokaz, koji su mladi glumci izveli s mnogo srca i uvjerenjivosti, zorno prikazavši da se za Krista treba potpuno odlučiti i tom odlukom dati osnovni pravac cijelom svom dalnjem životu. Tragedija je modernog doba, da za neke prvopričesnike to zna biti ujedno i zadnja sv. pričest. Hrvatski roditelji trebaju biti svjesni da vjera i kršćanski odgoj u inozemstvu mogu posebno pomoći da im djeca ne budu izgubljena niti za svoj narod. Na ovu priredbu, koja se završila pjesmom i narodnim plesovima, bilo je gostiju iz Njemačke, Švicarske i čak iz domovine. Njegovanjem naših kulturnih i duhovnih vrednota možemo predusresti otuđenje naše druge generacije u svijetu.

← Uskrs 1979: djeca Hrvatske katoličke zajednice u Malmöu izvode dirljiv igrokaz o mučeniku sv. pričesti, dječaku Tarziciju.

Propovijed godine

Hrvatska braća i sestre! Vjernici! Još jedan put smo u Rimu. I Vi znate, netko će reći, već je rekao, i pita nas: „A što trčite stalno u Rim? Što vam je u tom Rimu?” Možda netko od nas i ne zna odgovoriti, premda ga srce ovamo vuče. A dobro je koji put srce slušati, pa se razum poslije javi. Jer naše hrvatsko, katoličko srce osjeća da je ovaj Rim, ovaj papinski Rim, nekako uvijek naš. Mnogo je toga našega u njemu. To znate i čitali ste. U njemu su zapisane, utvrđene uspomene naše. Nigdje toliko koliko u njemu.

A nama, narodu i Crkvi Hrvata, uspomene trebaju! Ne da se živi od samih uspomena, ali da se zna. Da znamo tko smo. Da znamo odakle smo. Da znamo što vrijedimo.

Vidite, braća i sestre, ako čovjek na putu izgubi dokumente, okrade ga netko ili čak doživi neku nesreću, pa izgubi pamćenje, pa ne zna kako se zove, ne zna kako mu je ime, ne zna odakle je došao, ne zna ima li škole, nema li škole, ne zna ništa, on je isti čovjek, ali se ne može nikamo okrenuti. I onda trebamo sreće ako ga pronade njegova rođena majka, pa polako on će se sjetiti iz njenih očiju i kako se zove, i ona će uzeti ključ i poći u staru škrinju i izvući fotografije stare, oca, djeda, sestre, prijatelja. I on će vidjeti tko je, on će sam sebe prepoznati. Jer je majka sačuvala uspomene.

Točno nešto tako dogada se i s našim hrvatskim narodom. Povijest nam je teška bila. Božja providnost stavila nas je na vjetrometinu gdje su krvavi vjetrovni puhalici i ognjevi gorili i papiri su izgorjeli tako često. Nemamo tamo kod kuće toliko sačuvanih biblioteka, papira, pergamenu koliko možda neki drugi narodi. Ostalo je kamenje. Kamenje Branimirovo, Tomislavovo, Zvonimirovo, kamenje smravljenog koje treba kupiti ispod pepela, ispod ruševina, ispod starih kostiju i slagati. A kamenje sâmo govori i ne govori.

Ali ovdje u Vatikanu, ovdje u ovom pamćenju svijeta, ovdje gdje se kroz gotovo dvije tisuće godina svaki papir čuva i slaže i ne zaboravlja se ništa, ovdje je zapisano kao u majčinoj škrinji, u starom albumu ili u svežnju dokumenata što ih majka čuva, - možda će trebat! - ovdje je nadeno: i kad smo došli, i kad smo se krstili, i kako su nam se zvali vladari, i kako su nam se zvali kraljevi i kraljice, i kad smo jaukali i kad smo rasli, - sve je zapisano!

Ovdje je majka Crkva katolička sačuvala uspomene naše. Zato, kad je tamo pred par stotinu godina, i poslije, mržnja i prezir neprijatelja pokušao toliko puta uništiti naš ponos, kad su nam rekli:

„Tko ste, što ste? Niste ni narod, nemate ni jezika, nemate ni povijesti, neka mješavina”.

*„Ni riječi više! Već je dosta.
Nagraktale se crne vrane. Dozlogrdila nam
vika prosta
i klevete na sve strane! Gdje neprijatelj
baca u blato
zlata amanet rušeć nas Hrvate.
I kaže nam: Krešimir i Zvonimir
– to su puste priče samo.”*

I nikakve povijesti, ni prošlosti da nemamo. Državno da nam je pravo tek sanja vruće glave, čime su htjeli reći da mi nismo narod. Onda su se digli naš učenjaci, naši povjesnici, prekopali staro kamenje. I pohrlili ovamо majci Crkvi u njezine škrinje, u njezine ormare – i sve se našlo. Da smo jedan od najstarijih kulturnih naroda kršćanske Evrope. Da smo došli u današnju domovinu. Da, u seobi naroda, u onom silnom vihoru promjene oko 5., 6., 7. stoljeća. Ali nismo došli kao pljačkaši. Nismo!

Došli smo iz države svoje, Bijele Hrvatske, oko današnjeg Krakowa, otkuda je sada Bog pozvao papu u Rim. Došli smo kao organizirani narod. Ne da koljemo i ubijamo, nego da unosimo pravdu, da unosimo, koliko je moguće, među ljude ljudske osjećaje.

I zato smo ipak, zato su naši predci, u onom strašnom metežu seobe naroda bili blagoslov za domovinu u koju su došli. Bez iluzija, braća i sestre! Nismo sveci ni bili niti ćemo uvijek biti. Pravo kaže Nazorda „nismo lovci grana, melem na rani, duga u oblaku; i mi smo porod vuka i arslana“. Jesmo krvavi pod kožom, često i iznad kože do vrata i lakata, Bože grijeha prosti!... Ali, naša je povijest na početku označena posebno odredenom disciplinom, odredenim poretkom, odredenim savezništvom. Došli smo kao narod. Ne da užimamo, nego da gradimo.

I zato smo tako lijepo odmah na početku stupili s papom u savez i prihvatali polako, mirno, razumno, slobodno, i kršćanstvo. I tako smo po kršćanstvu postali narod evropski, narod pismeni, narod kulturni i narod neizbrisivi iz povijesti svijeta.

Jer, narodi se mijenjaju. Miješaju se povijesne stranice. Bilo je onih kojih više nema. Ali, narod koji je došao u Evropu i krstio se i povezao s Rimom kao kršteni narod, nije izbrisao. I neće biti izbrisao.

I nije šala da su pape prvih stoljeća, primišli savez Hrvata, govorili i javljali: Za vas će se brinuti sv. Petar. Eh, lijepi moj sveti Petre, nisi nas baš uvijek sačuvao, koji put

te nije bilo blizu kad su nas mlatili, ganjali i palili i rezali – i vikali smo: Bože, ako jesi, gdje si? A papa, lako tebi, teško nama!... Sve nam je bilo teško. Ali, ipak, ovo što slavimo danas, sutra, ove godine, ima svoje duboko značenje baš u smislu ove muke i ovih pitanja.

Knez Branimir, deveto stoljeće, mala Hrvatska između velika dva carstva. Jer uvijek smo mi nekako između čekića i nakonja bili, između žrnja gornjeg i donjeg. S jedne strane je bila, kao što znate, stara država, velika država, grčki Bizant, Istočno rimske carsvo. Golemo carstvo, kulturno i jako. S druge strane se upravo rodilo, početkom tog stoljeća, novo carstvo, Franci. Germanski element. Snažna velika Evropa, nova, koja je htjela isto sve sebi pokoriti. A mi u sredini. Pa kud god pogledaš, svatko te hoće zarobiti. I još te hoće krstiti! Ne da te spasi, nego da te veže.

Vidjeli su naši pređi s obje strane križeve koji su postajali mačevi. I vidjeli su da nas Grci hoće krstiti da budemo njihovo roblje. Da Franci hoće krsititi, pa da budemo njihovo. I moglo se dogoditi da ustanemo i kažemo: A što će nam takva vjera i takav Bog, kad nas hoće porobiti u njegovo ime??!

Ali su Hrvati povjerivali Isusu Kristu iz Evandjelja. Ne onako kako su ga tumačili Grci i Franci. Nisu htjeli Hrvati povjerovati da se u ime Isusovo mora služiti tudincu.

Nisu htjeli povjerovati da je Bog na nebu jedan i car na zemlji, a ti, brate hrvatski, šuti, i trpi i moli se Bogu za dušu... To Hrvat nikad nije povjerovao! Nego je Bog na nebu i Njegov Sin, božanski Isus Krist naš brat, medu nama na zemlji da se ni pred kim ne klanjam do Boga jedinoga!

To što je u Evandjelu tako jako, tako duboko, tako istinito – tako ako hoćete, u pozitivnom smislu – revolucionarno; to što se je tako teško probijalo kroz svijet kršćanskog Evrope, osobito toga vremena, to je shvatiti mali hrvatski narod. To je povjerovao čudni hrvatski katolik. I usudio se ni lijepo ni desno. Od početka! I zato je vrijedno biti Hrvat katolik. Zato jer u našoj povijesti mi nismo nikad dopustili da se Evandjelje krivotvorili. Da postane batina u rukama gospodara. Da kriz postane mač u rukama gospodara. To mi nismo nikad povjerovali!

Grci su odozgo nametali grčki oblik kršćanstva. Franci su tražili da se mora postati njihov ne samo rob po tijelu, nego i po duši. Da ne smijemo svojim jezikom Boga slaviti. I cijeli svijet, cijela Evropa, povjerovala je da

u „Branimirovoj godini”

se mora samo latinski Boga slaviti. Lijep je latinski jezik, svaka mu čast! A Hrvat je rekao: Ja sam uvjeren da Bog zna i hrvatski! I baš ćemo mi hrvatski slaviti Boga!

U to isto vrijeme, u vrijeme kneza Branimira, njemački franački biskupi (bili su biskupi dobri, ali eto, što ćeš – svaki sebi vuče...) uhvatili su svetoga Metodija, koji je načinio naše starohrvatske, staroslavenske knjige, i stavili ga u zatvor: da se ne smije našim jezikom Boga slaviti, nego samo onim koji je bio njihov već. A onaj papa, papa Ivan VIII., tada je u Rimu vladao papa Ivan VIII., on je pokazao da je papinstvo, koliko god netko mogao reći i zamjeriti, ipak uvijek kroz povijest najbolje čuvalo Evandelje kao znak slobode čovjeka i naroda.

Jer vidite, braćo moja, zar to nije čudno da isti papa Ivan VIII., Branimiru, vladaru hrvatskoj, priznaje i blagoslovje slobodu? Metodija, apostola Slavena i Hrvata također, oslobođa iz njemačkog zatvora i dopušta mu da slavi Boga u Katoličkoj crkvi staroslavenskim, starohrvatskim jezikom? Zar to nije čudno? U isto vrijeme taj papa, krajem iste godine – jer želi ipak mir sa svima – uspostavio je iznova dobre odnose s Grcima i potvrdio Fociju u Carigradu.

Dakle u to vrijeme se je Hrvatska našla u žarištu velikih svjetskih događaja. Knez Branimir je na čelu jedne narodne pobune, jednog gibanja velikog kao revolucija, svrgnuo one koji su htjeli Hrvatsku odcijepiti od Rima. Ali ne zato, kao što nam neki kažu, i djeci nam sole pamet po školama, da smo „bili u vazalskom odnosu prema papi“. Da smo postali papino roblje, ulizice. Ni govora!

Opasnost je bila od velikih careva da nas pogaze. A papa je bio preko mora, daleko kao i sada. I papa nije imao vojske u Hrvatskoj! Nije držao banke u Hrvatskoj! I nije nikakve vlasti vršio osim duhovne!

Papa je bio moralna snaga, duhovna snaga, koji je vjerovao u slobodu, i kad je čuo da Hrvati neće biti roblje, blagoslovio je narod hrvatski i kneza Branimira i poručio mu:

Sinko blagoslivam Tebe i Tvoj narod! Papa je priznao da su Hrvati narod, da imaju pravo na državu, da imaju pravo na jezik, da imaju pravo na kulturu, i da ne budu ničiji nego svoji i Božji.

To se dogodilo prije jedanaest stotina godina. I ostala su pisma sačuvana u Rimu. Nije legenda, nego povijesna istina da je narod hrvatski već tada dobio međunarodno blagoslovljeno pravo na svoju slobodu: na-rodnu, državnu, crkvenu, kulturnu, na cijelo svoje biće. Da bude ono što je Bog htio kad je čovjeka stvorio, Sloboden, svoj i Božji.

To, braćo moja i sestre, nisu male stvari! Evo, braća Poljaci slavili su pred deset godina tek tisuću godina svojeg kršćanstva. Ukrajina će tek za deset godina slaviti tisuću godina. A mi slavimo već nekoliko godina trinaest stotina godina što smo počeli biti kršćani, katolici. Jedanaest stotina, da nam je međunarodno priznata potpuna autonomija i sloboda. I sva su ta stoljeća bila stoljeća borbe za slobodu, za pravdu, za kulturu, zato da budemo ono što jesmo.

Drage sestre i braćo. U vrijeme kad je August Šenoa pisao one stihove što sam ih malo prije rekao, mnogi su nam nijekali da smo to što jesmo. Danas je opet zahvatilo novi vihor svremene seobe naroda. I što da vam kažem? Koliki jedio toga naroda zahvaćen vjetrom seljenja! Ima nas po svem svjetu.

Zemlja blagoslovljena naša ostaje bez djece svoje. Selimo, ali ne kao nekada iz Bijele Hrvatske: sjeverno pa dolje, da ute-meljimo nove temelje. Nego nas vjetar čupa i raznosi, ne da nas presadi, nego da nas možda sprži i uništi.

Postoji opasnost da se taj narod rastepe među narodima svijeta. Postoji opasnost da i oni kod kuće ne znaju točno tko su i što su, ako ih nitko dobro ne nauči ove stvari, a kamo li djeca naših iseljenika. Da zaborave jezik. Da zaborave ponos. Da zaborave povijest, da zaborave prava svoja. I zato i mi danas, kao i naši predci prije sto i dvjesto godina, dolazimo Majci Crkvi.

Papa Ivan XXIII. napisao je veliko pismo pod naslovom „Majka i Učiteljica“. I rekao je da je Crkva katolička „Majka i učiteljica naroda“. Pa su neki rekli: „Opet popovi hoće sve u crkvu, u svoje ruke. A narodi su odra-sli, narodi su slobodni. Ne možete mi reći da je cijeli hrvatski narod katolički.“

Nije! To mi dobro znamo! Ima Hrvata kato-liku. Ima Hrvata muslimana. Ima Hrvata ateista, komunista, liberala. Ima i subotara. Ima valjda i pravoslavnih, ne znam. Ali, sva su ta djeca današnja iz istog majčinog krila izišla. Iz krila rimske Katoličke crkve. Dijete može ići izvan kuće. Ali ne smije u kolijevku pljavati! I zato smo svi Hrvati, svih vjera i svih ideologija, baštinici iste katoličke povijesti. I oni koji vjeruju, i koji ne vjeruju, izrasli smo iz korjena krštene Hrvatske.

I zato nas nije sram reći da je i danas Katolička crkva naša majka i učiteljica. Majka! Jer nas je, kad smo došli, primila u krilo, i iz kupelji krštenja rodila kao narod evropski. Učiteljica! Jer nas je učila i pisati i čitati i orati i kopati i slikati i za slobodu se boriti! I danas, kad smo prohodali, kad smo veliki, svejedno, kad je čovjek u opasnosti, mater ga ne prati stalno: „Hodaj sine, kud hoćeš“. Ali kad mu je teško, kad nešto zaboravi, kad mu nešto posfali, trči nazad i kaže: Mama, pamtiš li ti ono što meni treba? I opet danas majka, Crkva rimska, kaže svima nama: Da, pamtim! U srcu, u pamćenju rimske crkve vi ste Hrvati zapisani zlatnim slovima. Mogu neki od vas biti vjernici ili ne biti. Tko neće, sloboda mu! Ali, ova vas Crkva voli jer vas je na rukama svojim othranila kao narod. Jer vas je ljubila, i ljubi vas sada.

I zato mi Hrvati, i koji jesmo katolici i koji nisu možda, ako su – a ima ih – dobre volje i pravi ljudi, poštuju ovu Crkvu katoličku. Zato danas mi dobro znamo da s nama katolicima Hrvatima slave zapravo svi Hrvati koji ljube Hrvatsku, zemlju, domovinu, povijest, jezik, kulturu, slobodu. Svi Hrvati s nama slave!

Rekao mi je nedavno jedan ateist, komunist (mi ovako, znate, u Zagrebu, slavimo to, pa ne znamo što bismo rekli, nećemo da se dira politika, nećemo, naravno), a on kaže: „Ne, to je za sve vjernike vjerska stvar, papa, Evandelje, Božja sloboda. A za nas druge je to velika stvar i priznanje Crkvi, jer je ta Rimska Crkva nama priznala prije jedanaest stotina godina državnost. To je političko pitanje. To nije samo naše crkveno. Naš narod je zahvalan Crkvi, jer mu je služila. Crkva nije gospodarica svijeta, nego sluškinja u ime Božje. Jer je Isus došao ne da vlada, nego da služi. A u čemu se čovjeku služi? Da mu se pomaže...“

Nama treba povijest, i to živa povijest. Vjernička povijest. I ove godine došli smo u Rim, i sutra ćemo papi reći da smo ono što smo bili. Da se nismo odrekli – koga? Pa sebe se nismo odrekli! To je važno. Nama je Rimska crkva ovđe ne da mi njoj budemo neki služe, nego majka koja se raduje da mi nismo sebe zaboravili. Mi ćemo slaviti svoju vjernost svom Bogu u svojoj crkvi.

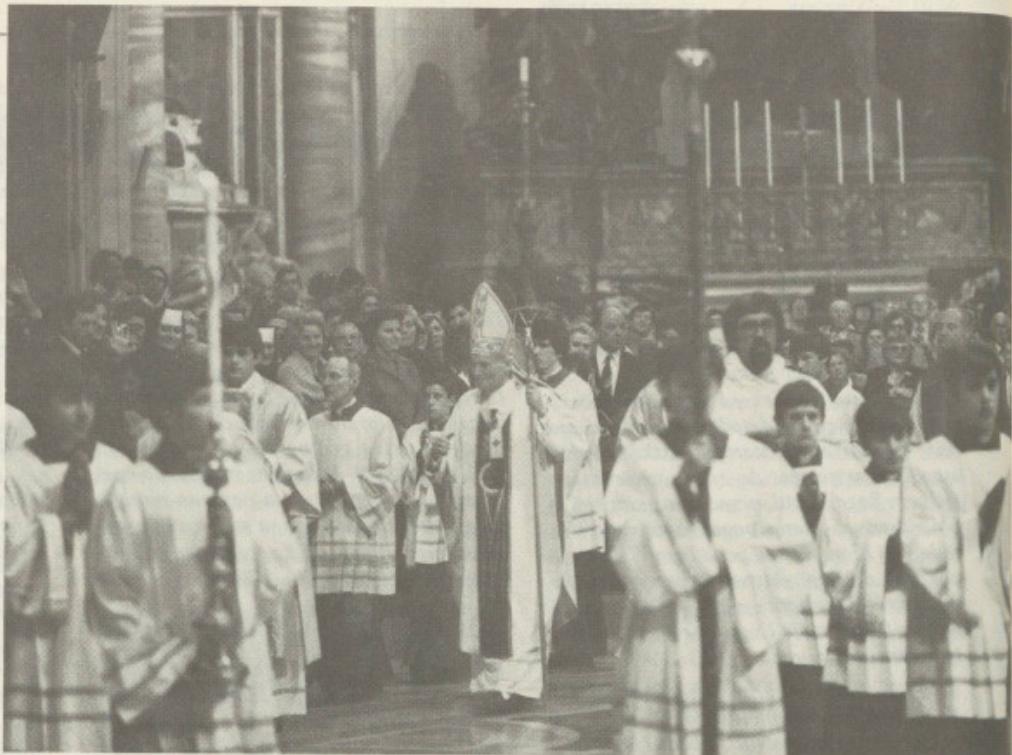
Zatim, postavlja se pred nas pitanje: Kako ovu godinu dalje osmisli? Čut ćete kako su naši biskupi odlučili da se opet sastanemo na jesen. Ne više ovdje. To je drugi korak. Nego na temeljima kraljevskoga Nina. Bili smo na kraljevskom Solinu. Bili smo na kraljevskoj Biskupiji, pa ćemo na temelje kraljevskoga Nina, gdje je crkva Sv. Križa i gdje druge uspomene čuvaju naše svetinje. I opet ćemo osjetiti pod nogama kako kamenje pjeva, kako nam djedovi iz grobova poručuju kako su sretne kosti otaca što su sinovi živi i što vole sebe i svoju povijest.

I opet ćemo biti zajedno. Kroz ove mjesecе, biskupi nam poručuju i žele da se dobro zamislimo. Treba obnoviti vjeru: u župi, u obitelji. Treba obnoviti život, svetinju u bra-ku. Treba obnoviti vjernost.

Propovijed godine (svršetak)

Narod koji je vjeran Crkvi, želi da ta vjernost prožme cijelu zemlju. I ne samo nju, nego gdje god jesmo. I želimo da naši iseljenici – ovdje vas imadosta, i župnika dragih i svećenika koji nose ljubav majke Crkve hrvatske na sve kontinente za svom djecom – da ostanete svi vjerni. Da budete svuda ponosni na Branimira, na Krešimira, na Zvonimira. Na Zrinske. Na Frankopane. Do kardinala Stepinca, do nas danas ovdje!

Da budemo jedno srce i jedna duša. Zato nije uzalud slaviti. Nije uzalud misliti: Majka Crkva nas vodi, iako smo odrasla djeca; nije sramota ni propakati na krilu majčinom od boli, i od sreće i od nade. Pomolimo se!...

Der Papst segnete am 30.IV.1979 im St.-Peters-Dom zu Rom die seit 1100 Jahren treuen Kroaten.

Nekada je narod vikao „Amen”. Danas plješće. A to znači isto. Znači da se slaže s poru-

kom Božjom, s rječju Božjom iz Biblije i iz povijesti.

Rim, 29/30. travnja 1979.

Ispovijed hrvatske

Nisu se ovaj put oko Pape Ivana Pavla II. okupili toliko veliki ovoga svijeta: državnici, biskupi, redovničke starješine, nadušobrižnici, koliko i u prvom redu Božji narod. Bez pisanih izvještaja. „Vi ste naše pismo!”. Danas su tu jednostavni ljudi, naši ljudi, siromašni duhom, a žedni pravde.

Rim je oduvijek bio nešto posebna za tog našeg čovjeka. To je grad gdje bori prvi nadpastir svijeta, naš voditelj Petrov nasljednik. Taj se osjećaj dobiva čim sretnete našeg čovjeka koji je ponosan na vezu sa Petrom stolicom i koji voli svoju Crkvu. Duga je to veza od 1100 teških godina. Prošle su krvave godine, kako i sam Papa reče: „Kad smo se morali boriti, za krst časni i slobodu zlatnu, a nad hrvatskim narodom se skupljali crni oblaci neizvjesnosti. Nikad nismo znali koja će nesreća biti veća, što će nas sve pogoditi, a uvijek smo izdržali kroz cijelu povijest do dana danasnog.

Teško je bilo ostati vjernik, pa smo na to tim ponosniji. Dok su drugima cvale ruže, mi smo morali kupiti trnje. Ni izdajstva vlastitih sinova nisu do dana današnjega pokolebala ovaj mali kršćanski, europski narod. To su osjetili i ponosni Rimljani kad se u nedjelju i u ponedjeljak, 30.IV. ove godine, okupilo oko 10000 kršnih „slava” (slavena) u Bazilici i na trgu sv.Petra. Čak nas ovog puta ni „službeni dnevnik L’Osservatore Romano” ne nazivlje više „slavima”, već pravim imenom „Croatii”!

Svi su naši krajevi bili zastupljeni u svojim živopisnim nošnjama, baš kao u doba hrvatskog kneza Branimira, mnogi s barjacima, drugi s oznakama mjesta i krajeva iz kojih su došli, naše hrvatske katoličke misije sa svojim misionarima prezentirale su jednu kršćansku Europu hrvatskog naroda.

Nadbiskup Kuharić sigurnim glasom iznosi Papi Ivanu Pavlu II. ispovijed

vjere našeg naroda baš kao i Teodozije prije 1100 godina Papi Ivanu VIII.: Unatoč kušnjama, iznutra i izvana, želimo ostati vjerni sinovi i kćeri jedne svete katoličke i apostolske Crkve. Učvrstite svoju braću, sveti oče, apostolskim blagoslovom da tako bude! – završio je nadbiskup. Cijela crkva plješće i na taj način iskazuje svoj Amen. Amen vjekovima vjernosti, amen budućnosti.

Papa Ivan Pavao II. posebno je u svome govoru-propovijedi, pozdravio i osokolio naše radnike širom svijeta – iseljeni narod Hrvata – ovim riječima: „Naš očinski blagoslov zazivamo i na brojne radnike, koji su danas došli ovamo iz drugih zemalja. Znamo da velik broj Hrvata živi i radi izvan domovine, po cijelom svijetu. Poznate su nam radničke brige i teškoće, pa vas stoga molimo da nikada ne zaboravite svoje vjere, da ljubite svoje obiteljsko ognjište, svoju Crkvu i svoju domovinu!” Papa koji je radio u dušobrižništvu za iseljene Po-

Naše obitelji u živoj zajednici...

Iz prakse jednog socijalnog savjetovališta

Međunarodna godina djeteta – što ona znači u našem radu

Proglasenje Međunarodne godine djeteta s jedne strane, a na drugoj strani činjenica da najveći broj roditelja naše djece radi cijeli dan, da trka za novcem i materijalnim dobrima ne prestaje, da roditeljsku riječ najčešće zamjenjuju skupo plaćene igračke i uključena televizija, potakla je hrvatsku socijalnu službu za sugrađane iz Jugoslavije pri Caritasu u gradu Aachenu da ove godine svojim skromnim priozima ukaže na zabrinjavajući položaj inozemne djece i

Opasnosti spontanog odgoja.

Naime, ova socijalna služba u suradnji s Biskupsom akademijom Aachen već godinama organizira i provodi skupnu izobrazbu za naše sunarodnjake. Sadržaj svih naših ovogodišnjih obiteljskih "vikend-savjetovanja" posvećen je upravo djeci. Vjerujemo da će pri tom razgovori roditelja s istaknutim struč-

njacima barem donekle doprinijeti u traženju putokaza prema ljudskoj budućnosti naše djece.

Prvo u nizu tih vikend-savjetovanja održano je 7. i 8. travnja 1979. u ustanovi August-Pieper-Haus u Aachenu. Tema savjetovanja bila je:

Razvitak savjesti kod djeteta, a predavač je bio gosp. V. Purić, diplomirani teolog i psiholog iz Bonna.

Među ostalim razgovaralo se o slijedećim pitanjima:

- Što je to savjest; je li ona prirođena ili steknuta?
- Kojim načinom odgoja mogu roditelji postići da dijete stekne sposobnost razlučivanja dobra od zla?
- Može li stvaranje ekstremnih osjećaja krivnje biti na isti način spriječeno kao i ravnodušnost u moralnim pitanjima?

Sudionici ovog sastanka pokazali su velik interes i postavljali mnoga pitanja. Na pr.:

- U razvitu djeteta igraju prve tri godine njegovog života odlučujuću ulogu. Da li se u toj dobi također postavljaju i temelji za oblikovanje savjesti?
- Da li je uloga roditelja pri formiranju savjesti djeteta umanjena radi specifične situacije u inozemstvu; kako se to odražuje na djetetu?
- Kako je s kaznom; što se zbiva u djetetu ako dobije nezasluženu kaznu;

Treba li dijete kažnjavati?

U razgovoru je bilo najčešće naglašeno koliko je u prvim godinama života djeteta važan odnos majka-dijete, odnosno roditelji-dijete. Harmonija puna ljubavi između majke i djeteta je temelj pravilnom i pozitivnom odgoju, a time također i pravilnom formiraju savjesti. Kad u odgoju više dolazi do izražaja

Samostalnost i suodgovornost,

onda i kažnjavanje poprima manju, a svijest veću vrijednost. Dijete mora uz pomoć roditelja steći osjećaj sigurnosti, samopouzdanja i povjerenja u okolinu. To je daleko važnije nego pružati mu sve pogodnosti u materijalnom smislu. Na taj način pomažemo djetetu, da se razvije u samostalnu i odgovornu osobu, a to je uostalom i cilj odgoja.

Sudionici ovog susreta pošli su svojim kućama obogaćeni novim mislima, poticajima i iskustvima. Ipak su još mnoga pitanja ostala ne dorečena. Zbog toga se pokazao veliki interes za naš slijedeći sastanak s obiteljima koji će se održati na temu: "Kako razgovarati sa svojim djetetom".

Barbara Kirinčić, socijalni radnik
(Aachen)

Citatelji koji žele pobliže upoznati materijal prvega savjetovanja, neka se obrate gornjoj suradnici našeg savjetovališta na adresu:
Mozartstraße 11,
5100 Aachen.
Ona će im pokušati pribaviti kopiju referata „Razvitak savjesti kod djeteta“.

ljake, sigurnim glasom i očinskom brigom naglasio je tri najteže stvari koje mogu zahvatiti one koji su pošli izvan domovine, tražeći kruha i ruha: Veoma lako se u trci za zaradom izgubi vjera, zaboravi obiteljsko ognjište, Crkvu i domovinu, jer materijalizam ne poznae viših vrednotu.

S nama je u Rimu i „Gospa od Velikog zavjeta“. Papa ju je blagoslovio i naglasio ljubav Hrvata prema bl. Djevici Mariji. Gospa Velikog zavjeta neće završiti više pod ruševinama Biskupije, niti pasti u zaborav, nego će kršni mladići i djevojke pronijeti kroz cijelu našu domovinu tu „kraljicu Hrvata“, kako je Papa nazvao Gospu.

Domovinska grupa hodočasnika je brojna, posebno upada u oči velik broj mladih svećenika i časnih sestara, mlađića i djevojaka. Svi smo jedinstveni. Možda nikada u povijesti i nismo bili tako povezani: i veliki, s mitrama na

glavi, i oni koji razmataju rubac i traže zadnju liru. Svi smo bili sretni što smo pripadnici ovog naroda koji je vjeran Isusu Kristu i Petrovim nasljednicima. Tu su uspomene tako prisutne na Katarinu Kotromanić iz roda Kosača, koja umire u izbjeglištvu, a sveti Jeronim, naš zavod preko Tibra, svjedoči kulturu jednog naroda kojeg su Petrovi nasljednici cijenili i poštivali.

Taj ponедjeljak, 30. travnja, ostat će povijesni dogadjaj, a izgledao je kao uskrsno jutro, baš kao da su se grobovi otvorili i jedan narod uskrsnuo.

Bilo je to ljudsko osjećenje u susretima s tolilo poznatih, nakon minulih godina. Životni su nas putevi odnijeli na razne strane svijeta, danas smo u Rimu na pravom temelju iz kojeg smo nikli. Rodila nas je ova Petrova stijena, koju „ni vrata paklena neće nadvladati“.

D. Čuturić, hrv. dušobr., Mosbach

Drugi o nama: „Fränkischer Anzeiger“ od 21. svibnja 1979.

Montag, 21. Mai 1979

ROTHENBURG STADT UND LAND

Rund hundert Kroaten aus Jugoslawien leben in Rothenburg und sind durch die Religion gut integriert

Kroaten haben jetzt eine eigene Beratungs- und Begegnungsstätte

Am Wochenende war Einweihung der Räume in der Burggasse — Vom Caritasverband für die Erzdiözese Bamberg

ROTHENBURG — Für die rund hundert Kroaten, die in Rothenburg ob der Tauber leben und arbeiten — überwiegend sind es Familien — haben im Gegensatz zu anderen Ausländern wenig Probleme mit der Integration. Das liegt daran, daß sie fast alle Katholiken sind und so die Religion eine gute Verständigungsbasis wird. Am Wochenende wurde ein Zentrum für die jugoslawischen Familien und Arbeitnehmer in Rothenburg eröffnet. Abends feierte man ganz nach Landesart im katholischen Pfarrzentrum.

Der Caritasverband für die Erzdiözese Bamberg hatte zur Einweihung des Zentrums eingeladen. Es handelt sich dabei um eine Beratungsstätte. Somit ist die pastorale und soziale Betreuung der jugoslawischen Staatsangehörigen katholischen Glaubens besser garantiert. Die neuen Räume, die in Eigenleistung hergerichtet wurden, sind in der Burggasse 2, dem alten Pfarramt und der Kirchendiener-

verschiedenen Anlässen zu besonderen Begegnungen mit der örtlichen Gemeinde kommen.

Das Programm am Samstag begann um 15.30 Uhr mit der Heiligen Messe in St. Johannis. Die Konzehraktion fand mit dem Caritasdirektor Msgr. Walter Schirmer statt. Außerdem mit P. Bernard Dukic, Pater Fabijan Kosćak und Pater Tomislav Anteković. Bernardo Dukić aus Split ist der kroatische Oberseelsorger. Die kroatische katholische Mission (Hrvatska katolička misija) hat in Bamberg ihren Sitz.

Nach der Heiligen Messe weihte man die Räume in der Burggasse 2. Mit viel Liebe sind sie eingerichtet worden. Im kroatischen Zentrum in Rothenburg lassen sich auch gut kulturelle Veranstaltungen durchführen. Die Kroaten wollen auch für ihre Landsleute ein Freizeitangebot schaffen. In sozialen Fragen erfahren sie durch einen Sozialberater

Das Programm wurde um 17 Uhr mit einem Fußballspiel fortgesetzt. Im Stadion trat „Kroatia Rothenburg“ gegen „Hajduk Nürnberg“ an. Die Nürnberger gewannen mit 3:2 Toren. Im Pfarrzentrum in der Erlbacher Straße wurde dann am Abend ausgiebig gefeiert. Es war eine nachgeholt Muttertagsfeier, bei der die Gruppe „Kapi“ von der Kroatischen katholischen Mission Nürnberg aufspielte. Dazu boten junge Leute Folklore-Tänze, wozu man die schönsten und farbenprächtigsten kroatischen Trachten angezogen hatte. Zur typischen Musik des Landes gab es auch ein Essen nach Landessitte. Die Frauen hatten selbst gekocht und verstanden es, ihre Landsleute mit Fleisch, gut gewürzten Würsten und Salaten zu verwöhnen. Dazu durfte der bekömmliche jugoslawische Wein natürlich nicht fehlen.

Die Stimmung kannte keine Grenzen und die Atmosphäre war sehr gut. Bei diesem Fest waren auch die Kinder dabei, was als besonders ange-

P. Josip Mrkonjić

Vijesti iz našeg ureda ...

P. Ivan Martinić, dominikanac i dušobrižnik za Hrvate od 1976. g. u Hamburgu, određen je od svojeg provincijala u ožujku 1979. na novu dužnost u domovini.

P. dr. Josip Mrkonjić, član iste Provincije, rođen 17.3.1932., zareden za svećenika 30.7.1962., došao je 1.4.1979. na njegovo mjesto u Hamburg.

S. Tadeja Bošnjak, poslije sedmogodišnjeg rada u hrvatskim misijama Göttingenu i Hamburgu preuzela je dužnost sestre predstojnice u samostanu č. sestara Zagrebu. S. Marija Lurdes Bešlić, došla je na mjesto s. Tadeje kao treća sestra u misiju Hamburg.

s. Marija Lurdes Bešlić

Najveći dnevnik njemačke pokrajine Rheinland-Pfalz, „Rhein-Zeitung“, donio je u svom uskrsnom broju opštnu reportazu o „maloj hrvatskoj školi“ naše Misije u Koblenzu, koju vodi nastavnica, gđa. Dragica Žimbrek. Njemački izvjestitelj bio je oduševljen hrvatskim pjesmama koje su djeca otpjevala te je kao hvalevrijednu činjenicu opisao napor koji se ulaze da djeca, unatoč pohađanja njemačkih škola, sačuvaju i izgrade materinski jezik te steknu osnovno znanje o svome narodu i njegovoj povezanosti s Katoličkom Crkvom.

Vijesti... (nastavak)

Gosp. Salvko Burić radi od veljače 1979. na području Hrv. misije Mosbach kao socijalni savjetnik. On je došao na mjesto gosp. Mihe Litića koji je nekoliko godina radio na tom području i za stalno pošao u domovinu. Gosp. Burić je i prije radio kao socijalni savjetnik, ali je morao prekinuti, da bi završio studij.

Vlč. Stipe Dukić, je kao dušobrižnik u inozemnoj pastvi od kovoza 1972. Sasvim kratko i privremeno u Göppingenu, zatim punih šest godina u Pforzheimu. Splitski nadbiskup dr. F. Franić ga je odredio na novu dužnost.

Vlč. Petar Kuran, svećenik iz splitske nadbiskupije preuzeo je Hrvatsku misiju 1.7.1979. u Pforzheimu, u kojoj je bio vlč. S. Dukić. Vlč. Kuran je rođen 16.4.1943 u Metkoviću, a zaređen za svećenika 22.6.1979. u Rimu.

Vlč. Josip Vidaković, svećenik sarajevske nadbiskupije, nekoliko zadnjih godina kao hrvatski misionar u Australiji, došao je kao dušobrižnik u Hrvate u Spaichingen. Vlč. J. Vidaković je rođen 18.12.1923., a preuzeo misiju 1.5.1979.

Vlč. Anto Jelić, svećenik iz sarajevske nadbiskupije, od 1.7.1979. preuzeo je dužnost dušobrižnika na području Hrv. misije Augsburg.

Od 1976. bio je superior hrv. studenata teologije u Eichstättu, koncem 1978, preuzeo je privremeno hrv. misiju u Spaichingen i u lipnju 1979. novu dužnost u Augsburgu.

OGLASI

Mirko Mataš prodaje prizemnicu s dozvolom za nadgradnju,
Ciginovačka 10, Stenjevec,
41000 ZAGREB.

Nova kazeta „ZVUCI DOMOVINE“ – narodna kola i pjesme u izvedbi „Croatia-ensemble“ hrvatskog centra Frankfurt n/M, pod vodstvom dra. Josipa Lucića. Cijena 10 DM + porto. Adresa: „Dom Ante Antić“, Niedenau 27, D-6000 Frankfurt, 1.

Kinderschiff im Magazin

Hinter den Kindern hängen die Bilder aus ihrer jugoslawischen Heimat an der Wand der „kleinen kroatischen Schule“ in Koblenz.
Fotos: Till

Der Till war bei jugoslawischen Kindern in der „kleinen kroatischen Schule“ zu Gast:

Alle freuen sich auf „Uskrs“

„Zivio nam sveti otac Papa“, sagen die Kinder und schlagen dabei im Takt die Hände zusammen. Und noch einmal: „Zivio nam sveti otac Papa!“ Für denjenigen, die es immer noch nicht so ganz richtig aussprechen können, sagt es Frau Dragica Žimbrek noch einmal vor: „Zivio nam sveti otac Papa!“

Das ist kroatisch, und auf deutsch heißt es: „Hoch lebe unser Papst!“ Die Kinder, die das lernen, wohnen in Koblenz oder in der Umgebung der Stadt, ihre Eltern sind aus Jugoslawien als Gastarbeiter nach Deutschland gekommen. Und weil es keine jugoslawische Schule bei uns gibt, gehen die Kinder samstags in die „kleine kroatische Schule“. Dort lernen sie zwei Stunden lang, in ihrer Heimatsprache zu lesen, zu sprechen und zu schreiben. Das ist für viele gar nicht so einfach, denn fast alle sind in Deutschland zur Welt gekommen, die meisten kennen Jugoslawien überhaupt nicht oder höchstens von einer Ferienreise.

„Wir möchten, daß die Kinder dennoch ihre Heimat lieben“, sagt mir der Herr Petrović, der etwa hundert Familien betreut. „Daran haben wir die kleine Vorschule eingerichtet.“

Wenn die Eltern einmal mit den Kindern zurückgehen nach Kro-

tien oder Slowenien, nach Mazedonien, Bosnien oder wie die jugoslawischen Landesteile alle heißen, können sich die Kinder wenigstens in ihrer Heimatsprache verständigen. Das ist gar nicht so einfach, viele Worte sind richtige Zungenbrecher, wenn man sie richtig aussprechen will.

Zum Beispiel „Uskrs“. Das heißt zu deutsch „Ostern“, und die Kinder freuen sich natürlich genau so darauf wie ihre deutschen Freunde. Klar, daß es auch in Jugoslawien bunte Ostereier gibt, aber die alten Osterbräuche kennt man dort kaum noch. Der Herr Petrović hat aus seiner Jugend erzählt: Damals sammelten die Kinder im Herbst die Schwämme von den Bäumen, schnitten sie in Stücke und trockneten sie. Wenn nun zum Osterfest der Pfarrer in der Kirche das gesegnete Feuer entzündete, steckten die Kinder ihre trockenen Schwammstückchen auf lange Drähte, hielten sie ins Feuer und trugen die glühenden Schwämme mit dem gesegneten Feuer nach Hause. Wer für die Nachbarn auch noch glühende Schwammstücke mitbrachte, kriegte zum Dank ein

büschchen Geld oder süßes Zuckerzeug geschenkt.

„Und von den Dörfern kamen die Leute in langen Prozessionen zur Kirche, alle waren mit Blümchen geschmückt, und das Kreuz, das sie vorantrugen“, erinnert sich der Herr Pastor, der ebenfalls Petrović heißt, Aljisa mit Vornamen. Er kommt samstags in die kleine kroatische Schule, um den Kindern eine Stunde Religionsunterricht zu geben, und er verrät mir lachend: „Die Kinder sprechen fast alle besser Deutsch als ich..“

Aber ihr solltet sie erst einmal singen hören! Die Frau Žimbrek hat sie so wunderschöne Lieder gelehrt, Volkslieder aus der Heimat ihrer Eltern. Fröhliche, manchmal auch ein bißchen traurige Lieder sind das, und sie haben mir sehr, sehr gut gefallen - auch wenn ich kein einziges Wort davon verstand.

Ein Wort jedoch habe ich auswendig gelernt, und beim Abschied rief ich es den Kindern zu: „Dovidjenja!“

Da lachten sie und riefen fröhlich zurück: „Auf Wiedersehen!“

Ich möchte fast mit euch wetten, daß niemand von meinen Lesekindern einen so schönen Namen hat wie das Mädchen mit dem dunklen Ponyhaarschnitt: Snjezana heißt es, auf deutsch „Schneeflöckchen“. Und seine Freundin ist die Ilijana.

Rheinische Post Nr. 66 - Montag, 19. März 1979

Kroaten-Seelsorger zum Gemeindezentrum in Repelen:

Heimat für Kroaten am Niederrhein

Einweihung mit Eucharistiefeier und Folklore

Von unserem Mitarbeiter Gerd Fünderich

Moers - Pater Paulus war hocherfreut. „Jetzt haben wir eine Heimat am Niederrhein gefunden“, bekannte der Geistliche Samstag nachmittag bei der Einweihung des kroatischen Gemeindezentrums in Repelen.

trum ist nicht nur ein Heim für eine Gläubigengemeinschaft, es ist auch Heim für die brüderliche Gemeinschaft.“

Seit zwei Jahren hat nun

Otvoranje hrv. župnog centra, Moers-Repelen

Bei der Einweihung des neuen kroatischen Gemeindezentrums im Niederrheinischen Moers-Repelen waren anwesend: der Ausländerreferent, P. Rabanser, als Vertreter des Bistums Münster (im Bild rechts neben dem Kroatenseelsorger, Franziskanerpater Pavao Obrdalj), Diözesan-Caritasdirektor, Dr. Voß, ferner Vertreter der Stadt Moers und der örtlichen Geistlichkeit.

Na 17. ožujka 1979. god. svečano su otvorene i predane na upotrebu prostorije našeg novog centra u zapadnonjemačkom Moers-Repelenu. Na svečanosti su pozdravljeni gosti: predstavnici Biskupije Münster, koje je predvodio p. Rabanser, predstavnik dijecezanskog Karitsa, direktor dr. Voß, predstavnici grada Moersa i njemačkog clera na Niederrheinu te ostali uzvanici. Iza blagoslova prostorija skupilo se mnoštvo naroda na euharistijsko slavlje. Pater dr. Bono Lekić, misionar iz Münstera, naglasio je u propovijedi važnost vjerske zajednice za narod Božji. Novoosnovani crkveni zbor Misije, pod vodstvom maestra p. Slavka Topića, slavio je svoj prvi nastup i veoma pridonio da euharistijsko slavlje bude još ljepše. Iz crkve sv. Martina slavlje se prenijelo u župnu dvoranu. Tu je uz crkveni zbor nastupila i folklorna grupa mladih iz Neukirchena (Misija Moers), grupa franjevačkih studenata iz Münstera i poznati V.I.S „ZAGREB“ iz Düsseldorfa. Sve je to kasnije prešlo u pravo i istinsko narodno veselje.

Ova svečanost bila je lijepa završnica napora oko uređenja prave i aktivne pastorizacije naših ljudi u ovom kraju lijeve obale Donje Razine. Sve do 1.VIII.78. na ogromnom području münsterske biskupije nalazio se samo jedan misionar sa sjedištem u Münsteru i njegov pomoćnik (cooperator) sa stanom u Moersu. Tada dolazi još jedan svećenik. Na 1. prosinca 1978. god münsterski biskup Tenhumberg osniva tri misije za Hrvate sa sjedištem: Münster (o. Bono Lekić), Moers-Repelen (o. Pavao Obrdalj) i Bocholt (o. Jakov Kuprešanin). Sva tri hrv. dušobrižnika ujedno su bosanski franjevci sarajevske provincije.

o. P. Obrdalj, Moers

Fotonachweis in diesem Heft: Begić (2), Čaić, Frankfurt (5), Čuturač, Mosbach (2), Kokorić, Nürnberg (1), Lasić, Malmö (1), Obrdalj, Moers (1), Pfeiffer, Offenbach (37), Theis, Wiesbaden (1), Vučemilo, Frankfurt (5), ZSP, Bonn (1).

10. obljetnica Hrvatske misije u Berlinu – ne geto, već suradnja s Nijemcima!

Ova je obljetnica prostrujila do krajnjih granica područja misije! Moguće zato što je zapadni Berlin ograđen kao otok. Višednevna proslava zahvatila je mlađe i srednje, jer – starih uopće nema. Na nju su došli strani i domaći gosti: predstavnik nadbiskupije, prelat dr. Klausener, zastupnik Karitasa; g. Ziegenhagen, gradonačelnik gradskog predjela Kreuzberg, g. Petschker, te nekoliko njemačkih svećenika i veći broj predstavnika iz raznih institucija te s njima i naši počasni gosti: pomoćni zagrebački biskup dr. M. Škvorc, prof. iz

Sinja p. J. Soldo, grkokatolički župnik iz Berlina vlč. Latković, poznati pjevač Kedžo i hrv. delegat u Njemačkoj p. B. Dukić. Voditelj misije p. Rafo Begić u svojem je predavanju najprije zapitao: Ima li smisla slaviti 10-obljetnicu? Ali odmah i odgovara: Sigurno je da smo mi kroz 10 godina u inozmenstvu proživjeli više neugodne tuđine i samoće nego mnogi drugi u 50 ili više godina. Ima dakle razloga da naša hrvatska zajednica proslavi ovu obljetnicu! Trebamo zahvaliti i onima koji su nam pomogli, posebno što su nam dali ova-

Die 10-Jahre-Feier der Kroaten-Mission Berlin, begrüßten (v. l. n. r.): Domkapitular Prälat Dr. Klausener, Beauftragter für ausländische Mitbürger beim Caritasverband, Herr Ziegenhagen, Bürgermeister von Berlin-Kreuzberg, Herr Petschker, kroatischer Bischof Dr. Škvorc (Zagreb), und Leiter der Mission, Pater Rafael Begić.

Im Gemeindesaal der Mission war bei der Feier am 27.5.1979 für mehr als 1300 Besucher kaum noch Platz zu finden.

ko velik centar. Svima nam treba snage i osvježenja da bismo mogli dalje izdržati. Zato je p. Rafo sa svojim suradnicima, časnim sestrama i socijalnim radnicima, organizirao duhovnu obnovu i bogati kulturnozabavni program. Prva večer, u petak 25. svibnja bila je uglavnom namijenjena njemačkim gostima. Prije ostalog programa održao je p. I. Vugdelija iz Stuttgarta informativni referat o Hrvatima. Poslije predavanja nastupio je: zbor djece, zbor odraslih, folklorna grupa, te vrsni pjevači, p. J. Soldo i gosp. Kedžo s narodnim pjesmama. S malim promjenama održan je u subotu i nedjelju kulturno-zabavni program pretežno za naše radnike. Prelat Klausener iznio je mnogostruki i aktivni rad u Misiji te već sada poziva mlade pjevače i folkloraše na Njemački katolički kongres („Deutscher Katholiken Tag“) koji će se 1980. održati u Berlinu. Gradonačelnik Kreuzberga pohvalio je marljivost rada i istakao **suradnju Hrvata s Nijemicima**. Kroz ova tri dana duhovne obnove biskup Škvorc govorio je o vjeri, nadi i ljubavi! On se obraća roditeljima i mladima: Roditelji, vi ste uzor i nada ovim mladima u današnje vrijeme, a vi, mlađi, vi ste nagrada i nada vašim roditeljima, Crkvi i narodu, ako ustrajete u vjeri. Zadnji dan je mladima podjelio sakramenat sv. potvrde i prvu svetu pričest. Na svim ovim svečanostima bio je prisutan i prvi misionar misije Berlina, p. Andelko Validžić, sada župnik na njemačkoj župi. On je pred deset godina počeo u Berlinu među našim radnicima sijati sjeme odanosti prema vjeri i narodu, a njegovi nasljednici su to nastavljali, pa se sad vide i žanju plodovi.

No polje rada ostaje i nadalje veliko. Uz stare dolaze i mnogi novi problemi, tu je druga i na pomolu treća generacija Hrvata **izvan domovine**. Njihova integracija u ovdašnje društvo i održanje identiteta prema svom narodu donose konflikte koje treba suvremeno i savjesno rješavati, s mnogo razumijevanja i ustrajnosti.

S druge strane ne smije se promašiti šansa koju za obostrano kulturno obogaćivanje pruža prisutnost skoro 1 milijuna Hrvata u Europskoj Zajednici.

VJERONAUČNA OLIMPIJADA '79

▲ Točan tekst iz 6.poglavlja poslanice sv.Pavla Efežanima *O DJECI I RODITELJIMA* bio je presudan za konačno osvajanje 1. mesta na ovogodišnjoj Vjeronaučnoj olimpijadi. Predstavnik ekipi iz Wuppertala bez pogreške je odgovorio na ovo pitanje (br. 59) i time osigurao svojoj grupi nagradno putovanje u najveće Marijino proštenište na svijetu, Czenstohovu u Poljskoj. Poznajete li i Vi tekst iz poslanice Efežanima? Provjerite na idućoj stranici, donja slika!

Pitanje br. 50. osiguralo je 2. jesto peteročlanoj vjeron. ekipi Frankfurt 3 (Höchst) i mogućnost 4-dnevnog besplatnog boravka kao gosti na Misiji u Ulmu na Dunavu uz dotaciju za putne troškove do 600 DM. Pitanje je glasilo: „Sablazan križa u Prvoj poslanici Korinčanima”. Tekst se nalazi u 1. poglavljtu, redak 22–24, a glasi:

▼ „I dok Židovi zahtijevaju znakove, a Grci traže mudrost, mi propovijedamo Krista razapetoga, sablazan u Židove, ludost za pogane, a za pozvane – i Židove i Grke – Krista, Božju silu i Božju mudrost...”

treffen susret hrvat.

Za razliku od većine pitanja, koja se moglo obrazložiti vlastitim riječima, pitanje br. 96 trebalo je odgovoriti naizust. Grupi Frankfurt 1 uspjelo je na taj načim, u jakoj konkurenciji između 5 najbolje plasiranih ekipa, zauzeti 3. mjesto i nagradu od 400 DM za jednodnevni izlet u blizu okolice Misije. Njihovo pitanje: Kojim je riječima najjasnije u Bibliji izražen prvotni Božji naum o čovjeku, nalazi odgovor u Knjizi Postanka I, 26.-28. redak:

- ▲ „I reče Bog: Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što puze po zemlji! Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite!”
- ▼ „DUŽNOSTI DJECE I RODITELJA“ (Efež. 6, 1-4). Ihr Kinder, gehorcht euren Eltern im Herrn; denn das ist geziemend. „Ehre deinen Vater und deine Mutter“ – das ist das erste Gebot mit einer Verheibung – „daß es dir wohl ergehe und du lange lebest auf Erden“. Ihr Väter, verbittert nicht eure Kinder, sondern erziehet sie in Zucht und Weisung des Herrn! (Epheser 6, 1-4)

Mit fehlerfreier Wiedergabe dieses Bibel-Zitats sicherte sich die siebenköpfige katechetische Gruppe aus Wuppertal den 1. Platz und eine Pilgerfahrt nach Tschernstochau mit Empfang beim hl. Vater in seiner ehemaligen Residenz in Krakau, am 9. Juni d.J. Auf unserem Bild: Die Gruppe aus NÜRNBERG malte – nichts ahnend – den Epheser Text auf ein Spruchband. Ideen muß man haben!

8. susret hrv. katoličke mlađeži

Kroatisches katholisches Jugendtreffen

Ovogodišnji osmi susret hrv. kat. mlađeži u Frankfurtu bio je povezan kao i prošlih godina s Biblijskom olimpijadom. Dvodnevni susret bio je prožet i jubilejem Branimirove godine i Godinom djeteta. U subotu 12. svibnja održan je vjeronaučni kviz, prema knjizi „Hoćeš li se krstiti“ od vlč. Živka Kustića. Preko cijele godine hrvatski misionari, časne sestre i pastoralni suradnici pripravljali su i učili školsku djecu, mladiće i djevojke. Svrha je vjeronaučnog natjecanja, da mlađi što bolje upoznaju sakramenat svetog krštenja i svoje kršćanstvo.

Konferansijer i voditelji vjeronaučnog kviza bili su s. Majda Ravlić i p. Ignacije Vugdelija. A u dobro spremnom i strogom žiriju su bili: P. Miroslav Barun, s. Alojzija Pejić, g. Tomo Tadić, msgr. dr. R. Amann i vlč. Ž. Kustić, urednik GK. Imao je mnogo posla i pomoćni žiri: s. Bernarda Zupić i gđa Ana Drežnjak, kao i zapisničari gđica Josipa Sponar i g. Ilija Drežnjak.

Vjeronaučnu olimpijadu je otvorio generalni tajnik BKJ biskup dr. T. Jablanović, a goste, sve ekipe i cijelokupni skup su pozdravili p. Bernardo Dukić i referent za inozemnu pastvu u biskupiji Limburg, vlč. H. Leuninger.

Ministar-predsjednik pokrajine Hessen, gosp. Holger Börner, koji je yrlo angažiran za strane radnike, pismeno je izručio pozdrave jer nije mogao osobno sudjelovati.

Na vjeronaučnom kvizu natjecatelji su odgovarali na usmena i pismena pitanja. Poslije pismenih (svakoj ekipi po 10) pitanja, počelo je napesto, živo i borbeno takmičenje. Golem se rad osjetio iza njihovih odgovora. Prava smotra poznavanja vjere kod mladih. Prepuna dvorana napeto je pratila i slušala. Nestrpljivo se čekalo na svršetak. S jednakim brojem bodova na prva mjesta došle su ekipe iz Stuttgarta, Wuppertala, Offenbacha i dvije iz Frankfurta. Za sve ove ekipe trebala su dodatna pitanja, na koja je trebalo odgovoriti naizust i doslovno do riječi. Članovi žirija otvaraju pitanja

i kontroliraju točnost pojedinih odgovora. Sad je postalo uzbudljivije i napetije među ekipama i u publici. Znanje i sreća iznijeli su na prvo mjesto ekipu iz Wuppertala, a na drugo i treće mjesto dvije ekipe iz Frankfurta.

Redoslijed ostalih ekipa donosimo posebno. Prvoplasirana grupa nagrađena je putovanjem u Poljsku, a druga i treća putovanjem po Njemačkoj. Također su predviđene nagrade za najbolje crteže i pismene sastave. Za najbolji crtež nagrađena je misija Leverkusen-Mettmann, drugo mjesto pripalo je Stuttgartu, i treće opet Leverkusenu. Uz mnoge pridošle pismene sastave, u kojima je trebalo ocijeniti sadržaj i stil, stručni žiri je podijelio tri prve nagrade misiji Stuttgart.

U Nedjelju 13. svibnja održana je svečana koncelebrirana sv. misa koju je predvodio preuzv. Tomislav Jabanović s tridesetak svećenika. Nekoliko tisuća hrvatskih vjernika sabralo se u frankfurtskoj katedrali i oko katedrale. Biskup, osvrćući se u svojoj propovijedi na hrvatski jubilej i olimpijadu poručuje vjernicima: usprkos mnogih poteškoća i krizi u tuđini, ostanite u vjeri svojih otaca i uzornih i kršćanskih vladara.

Popodnevni program, koji su vodili gđa Ana Drežnjak i dr. Josip Lukić opet je mnoge privukao u dvoranu. Svaki natjecatelj, svaka grupa i misija imali su prilike pokazati publici što umiju i što mogu: u recitiranju, recitalima, sviranju, plesanju, narodnim kolima, solo i izbornom pjevanju. Nastupaju i mjenjaju se grupe na pozornici iz: Aachen, Berlina, Bochuma, Düsseldorfa, Essena, Frankfurta, Gelsenkirchena, Hamburga, Hannovera, Ludwigsburga, Mainza, Moersa, Münstera, Neussa, Nürberga, Offenbacha, Ravensburga, Stuttgarta, Wuppertala i Ulma. Bilo je iznenadenja za iznenadenjem. Organizator ovog susreta, Hrvatski nadšobrični ured, nagradio je sve sudionike kviza znanja i slobodnih

u riječi i slici →

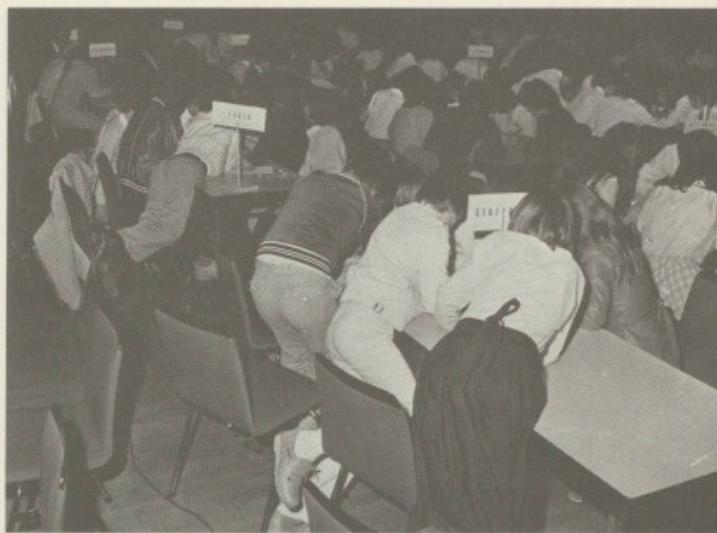
aktivnosti (oko 800) knjigama: „Tavelić“ ili „Zlatna knjiga hrvatske narodne lirike“. Sudionicima i promatračima ostat će ovaj dan u sjećanju. Svim svećenicima, časnim sestrama, past. suradnicima, sudionicima, ekipama i suorganizatorima, čestitamo i zahvaljujemo!

Ranglista

Red. br.	Osvojeno mjesto	grupa	broj bodova
1.	1.	Wuppertal	95
2.	2.	Frankfurt III. (Höchst)	94
3.	3.	Frankfurt/M I.	93
4.	4.	Offenbach II	88
5.	5.	Stuttgart I.	83
6.	6.	Frankfurt/M IV.	69
7.	7.	Offenbach III.	69
8.	7.	Ludwigsburg	68
9.	9.	Offenbach I.	68
10.	8.	Frankfurt/M II.	67
11.		Frankfurt/M V	67
12.		Neuss	67
13.		Stuttgart II	67
14.	9.	Essen II	65
15.		Nürnberg I	65
16.	10.	Berlin	64
17.		Bochum	64
18.		Düsseldorf I	64
19.	11.	Ravensburg	62
20.	12.	Gelsenkirchen I	61
21.		München	61
22.	13.	Mettmann-Leverkusen	60
23.		Ulm I.	60
24.	14.	Hamburg	58
25.		Hagen	58
26.	15.	Moers	56
27.		Nürnberg III.	56
28.	16.	Münster	55
29.	17.	Essen III.	54
30.	18.	Hannover	53
31.	19.	Bielefeld	52
32.	20.	Stuttgart III.	49
33.	21.	Aalen II.	47
34.		Essen I.	47
35.		Nürnberg II.	47
36.		Ulm III.	47
37.	22.	Gelsenkirchen III.	46
38.	23.	Aachen	43
39.	23.	Düsseldorf II.	43
40.		Essen IV.	43
41.	24.	Gelsenkirchen II.	31
42.		Aalen I.	31
43.	25.	Ulm II	30
44.	26.	Mainz I.	26
45.	27.	Freudenstadt	24
46.		Mainz II	24

Pitanje grupi iz Ulma: Što je Sveti Pismo? ... Knjige koje su napisali ljudi nadahnuti Duhom Svetim... RIJEČ BOŽJA.

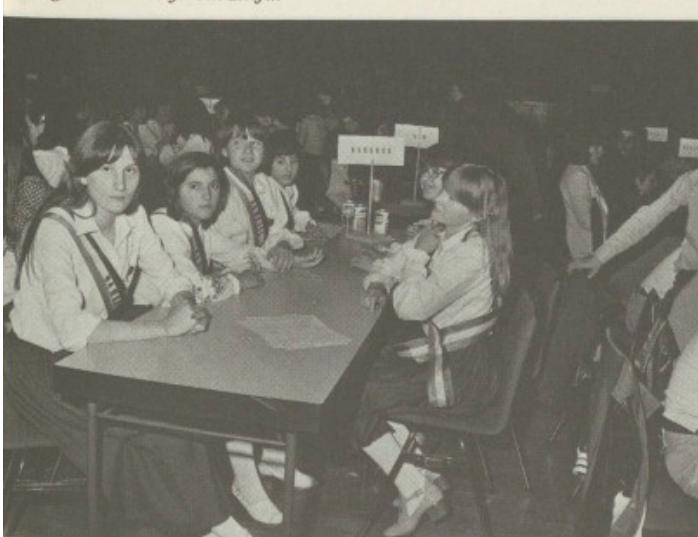
Grupe Essen i Stuttgart pri rješavanju pismenih upita: Kako se zove zajednica u koju se ulazi krštenjem? odgovor: Crkva.

„Vi me pitate o rukometu, a ja učio o nogometu!”, tako se požalio dečko iz Stuttgarta neumoljivom žiriju.

Žiri: samo po strogoj pravdi!

Daleki Hamburg odgovarao je o pravima čovjeka... Svatko ima pravo na slobodu misli, savjesti i vjere. „MENSCHENRECHTE“ laut Evangelium.

Čega se krštenik odriče - pita voditelj grupu iz Freudenstadt? Sotoni kaže „NE“, a Bogu „DA“.

Odgovor mladih iz Ravensburga glasio je: JAHVE, znači: JA JESAM i JA SAM PRISUTAN. Prisutni Bog zauzet za ljude.

I Moers se našao u nelakoj situaciji... TAU je kod Izraelaca značio svet Božji znak, kao mali križić s kojim su se označavali na čelima.

Neuss odgovara kao iz puške! Najvažnije ime u povijesti čovječanstva je ISUS KRIST: Spasitelj, Oslobođitelj, brat i najveći prijatelj.

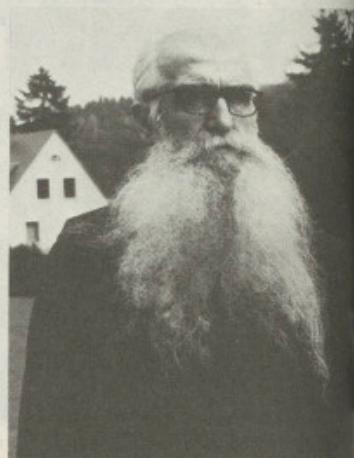
Kao Mojsije: Pogled prema obećanoj zemlji!

Jaku starog redovnika

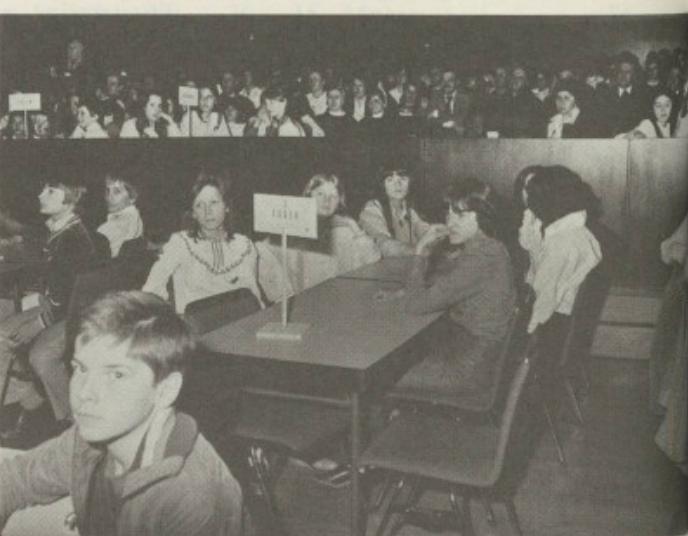
O Bože, Bože, sjeti se...
da Sin tvoj putuje
dolinom svijeta turobnom
po trnju i po kamenju,
od nemila do nedraga,
a noge su mu krvave,
i srce mu je ranjeno.
I kosti su mu umorne,
i duša mu je žalosna...

(Tin Ujević)

Naš pater Pijo Budislav zamišljen: Hoće li ovi mladi znati gdje im je domovina?

Berlin se razveselio dosta lakom pitanju... Najljepša i najsavršenija molitva, koju nas je naučio Isus, zove se „OČE NAŠ“. „VATER UNSER“.

I Essen se kao i ostali nadao prvom mjestu... Najveći dokaz Božjeg prijateljstva prema čovjeku jest, kad Isus Krist, Bog, postaje čovjekom.

Zadnja grupa Essena odgovorila je cijeloj publici kako se ispunja Kristov zakon: Nosite breme jedan drugoga i tako ćete ispuniti Zakon!

Vidi vrata: Upravo Ludwigsburg zapalo da opiše đavla! Grci zloduha nazivaju diabolos, hrv. đavao, a znači klevetnik...

Karitas dolazi od lat. riječi CARITAS, a znači LJUBAV. Stoga je Karitas kršćanska dobrotvornost, sastavni dio kršćanskog života.

Na najteže pitanje iz teologije odgovara grupa s. Leonije iz Münchena. Od Isusa smo saznali da je Bog zapravo „OTAC, SIN I DUH SVETI.”

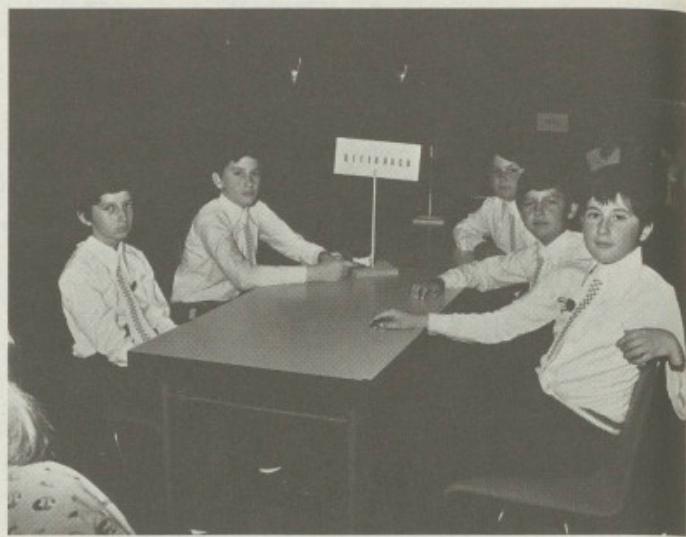
Mainz je morao objasniti pitanje da se biblijska Objava ne protivi znanosti.

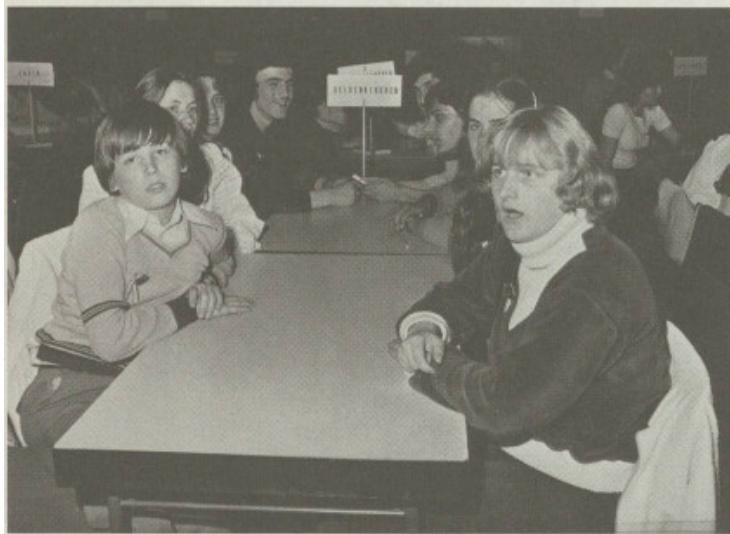
Düsseldorf je odgovorio, da se kršćani koji nisu povezani s rimskim papom ne zovu katolici, npr. pravoslavni, kopti i dr.

Bielefeld je dobro odgovorio, da je BIBLIJA knjiga, koja je najviše utjecala na pismenost i kulturu čovječanstva.

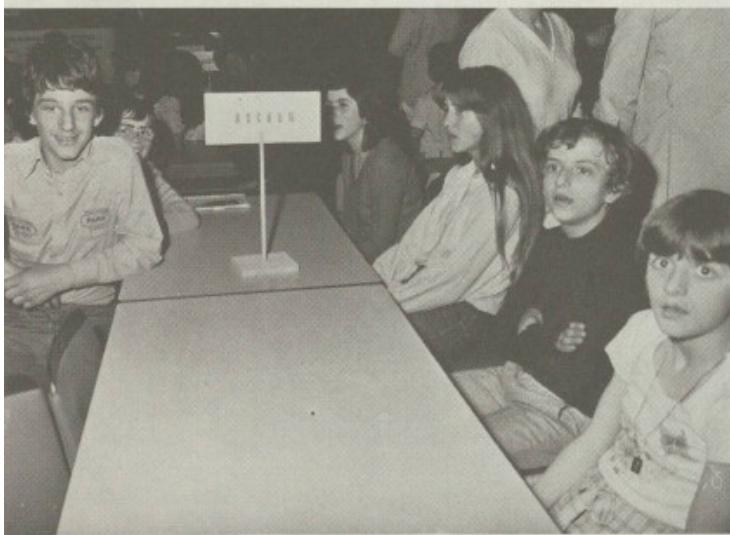
Mladi „oficiri“ s. Mercedes iz Offenbacha u borbi s pitanjem može li ukrstiti bilo kajom vodom? (odgovor: samo naravnom vodom.)

Gelsenkirchen, prošlogodišnji pobjednik kviza u Bochumu, odgovara na ključno pitanje da je sadržaj Objave Božje silaženje k ljudima ako bi se ljudi uzdigli k Bogu.

I Mettmann-Leverkusen nije grijeošio kad je odgovorio da je grijeh, ako se čovjek iznevjeri Bogu i ako čini zlo drugom čovjeku.

Bochum je imao sreću odgovoriti na prvo pitanje: Roditelji, koje ćete imati svome djetetu...

Napeto isčekivanje konačnih rezultata.

„Doći će naš tata“ Nagrađeni pismeni radovi

Na Biblijskoj olimpijadi u Frankfurtu od mnogo pridošlih pismenih sastava, žiri je ocjenio kao najbolji sastav i dobio I a na gradu „Nadu još uvijek nisam izgubila“

Nadu još uvijek nisam izgubila

Bilo je to davno. Jedva se kroz san sjećam kako je to bilo. Imala sam 5 godina, a sekirice još bilo godina dana. Tata je radio s konjima u šumi, a mi smo bile kod kuće s mamom i bakom. Tate se iz tih dana ne sjećam dobro, jer je rijetko dolazio kući. A kad bi i došao bio je ljut i srdit na sve nas. Mama je plakala i nije znala kako nas narančiti, obuti i obući, kad nije imala otkuda. Tate je naime otišao od nas. Mama je čekala s nadom da će on jednoga dana ipak doći. Ali od tate ni traga ni glasa. Niti se jasnojavao, niti je dolazio. Mama nije više mogla čekati, pa je morala poći. Nas je odvela k djedu i baki, a ona otišla u tuđinu, u daleki svijet, da za nas zaradi kruha. Otišla je i ostavila nas, ali ne zauvijek kao tata. Tada ja nisam razumjela sve to, jer sam bila mala. Odlažak moje najmilije, najljepše i najbolje mame, mene je i sekirice iznenadio. Uvijek nam je nešto falilo... Nije više bilo ni maminih ni tatinih ruku da nas zagrele, ni ljubavi nije više bilo, ni topnih riječi... Mama je dolazila iz dalekog svijeta kad god je to mogla i donosila nam radost. I kad god nas je vidjela pitala je: „Da li ste vidjele tatu?“. Ali mi za tatu nikada ne čušmo, niti ga vidjemo. Ona bi tada samo uzdahnula i s nadom da će on jednog dana opet doći govorila bi nam: „Doći će vaš tata, vratit će se on“.

I zaista, mama je bila u pravu.

Ja zam pošla u školu. I jednog dana svanu najljepše jutro. Preko naše baštice išao je jedan povisok i nasmijan čovjek i jedna slaba, u crno zavijena žena. Bio je to moj tata i njegova mama. Moju sekuru i mene odveli su k sebi. Ali kako nas oni nisu željeli, vratila nas je mama k svojoj mami. Kad sam bila u trećem razredu, tata je jednom došao da nas vidi. Ja sam bila radosna, jer sam vidjela da nas nije skroz zaboravio. Poslije smo odselili u Slavoniju i tu smo bile blizu tate. Kad sam ga u gradu susretala, on je okretao glavu da me ne vidi, kao da me ne pozna. – On je otišao k drugoj ženi dijeliti s njom sreću, radost i tugu. A mi same kod djeda i bake nismo nikada osjetile njegove ljubavi.

Pred dvije godine dovela nas je mama k sebi u Njemačku. Sad smo s mom zajedno. Dijelimo dobro i zlo, sreću i nesreću. Samo nam jedno fali: naš tata. – Ali nadu još nismo izgubili, nadu da će se on jednoga dana opet vratiti, iako je to sada gotovo nemoguće. Meni je 15 godina. Odrasla sam bez tate. Mama mi je bila i tata i mama. Zbog toga smijem poručiti: Roditelji, mame i tate svijetu, ljubite jedni druge, ne ostavljajte djecu svoju. Jer: tužan je život bez tate i mame. To vam ja kažem.

Vesna Vidović, 9. r. Stuttgart

**Prvonagrađeni (I b) sastav
Zašto baš ja bolesna**

Razgovor moje mame i moje seke

Moja je sestra bolesna ležala u krevetu, a htjela je svakako u vrtić. Mama joj kaže: „Budući da si sjedila u pijesku, dobila si gripu“. Tomislava će njoj: „Zašto baš ja mo-

ram biti bolesna? Zašto druga djeca ne mogu biti bolesna?“. Moja joj je mama rekla: „Pa na svakoga može doći gripa. Svatko mora trpeti što god dragi Bog dade“. Tomislava se na to umirila i usutila i nije tog dana išla u dječji vrtić.

Jelena Vrdoljak, 4. r. Stuttgart

Drugonagrađeni pismeni sastav

Moja majka

Kad sam ja jednoga dana došla iz škole, moje mame nije više bilo kod kuće. Ja sam pitala tatu gdje je mama, ali on mi nije htio reći. Počela sam plakati. Kad je tata to video reče: „Mama je u bolnici“. Drugi dan mi je tata pokazao put do bolnice. Od toga dana sam ja mojom mami svaki dan išla u posjetu. Nosila sam joj voće, povrće i cvijeće. U bolnici sam na jednom stoliću pisala zadaće i čitala knjige. Mami sam uvijek pričala što se događalo kod kuće. Nakon jednog mjeseca dana vidim ja jedan mercedes koji je imao istu boju kao i mercedes moga tate. Vidim da u njemu sjedi ista žena kao i moja mama. Tada sam bila jako sretna, jer je to stvarno bila moja mama. Zagrlila me je i skupila smo ušle u kuću. Mama mi tada reče: „Dino, još dva mjeseca pa će doći i braco.“ Nisam znala što je mama tim mislila reći (kasnije sam doznao da je on morao ostati u inkubatoru!) I stvarno, poslije dva mjeseca došao je i braco. I moja baka ga je došla vidjeti. Bili smo svi sretni kao što na zemlji nitko tako sretan nije bio.

Dinka Jurčević, 4. r. Stuttgart

Treći nagrađeni pismeni sastav

Najljepše more i najljepše sunce

Sjećanje

Gledam kroz prozor svoje sobe i promatram kako kapi kiše polako klize niz staklo. Vani je hladno i tmurno. I dan je nekako tužan. Dobivom dojam da i ljudi na cesti pod kišobranima nekako polagano i tužno hodaju. Ne znam što da radim. Šetam po sobi, sjedjem, opet ustanem i kad sam ponovo pošla k prozoru, pogled mi padne na jednu sliku na zidu.

More i brodovi.

U mojoj glavi se rađaju misli, naviru sjećanja o prošlogodišnjem odmoru, o moru, o suncu. Tamo daleko je najljepše more i najljepše sunce. Prošlog ljeta sam tamo upoznala jednu kolegicu koja je došla iz Zagreba na more. Dopisujemo se. Igrale smo se u pjesku, skupljale školjke, trčale u valove, bezbrižno hodale po plaži, kupale se, sunčale.

Dan odlaska i našeg rastanka je tada brzo došao. Zadnji dan smo obadvije pognute glave gledale po podu i obećale jedna drugoj da ćemo se iduće godine opet vidjeti. Još koji mjesec, razmišljam, pa će doći veseli dan odlaska u Split, dan susreta s prijateljicom, s morem, s brodovima. Skinula sam pogled sa slike i pošla k prozoru. Vani je i dalje padala kiša.

Anita Kurtović, 7. r.

Odnosi između misionara i iseljenika

(Nastavak)

Iako vjernici ne žele da njihov misionar ulazi u arenu dnevnih političkih borbi, oni ipak od njega očekuju da bude predvodnik u borbi za očuvanje materinjeg jezika i vlastite kulturne baštine (7). Ti isti vjernici i od misionara i od mjesne Crkve očekuju da ih se gleda i prima kao pripadnike odredene etničke skupine, a ne prvenstveno kao građane države kao političkog ustrojstva ukoliko se radi o višenacionalnoj državi iz koje su odselili (8).

III. Što kazu sami misionari?

Svećenik-misionar kao okupljač i voditelj vjerničke zajednice migranata u sklopu vlastite odgovornosti uočava i doživljava zapravo sve probleme vjerničke zajednice, probleme svih svojih pastoralnih suradnika u najširem smislu, sve veze i odnose te zajednice s drugim elementima crkvenih struktura – kako u Crkvi iseljenja tako u Crkvi useđenja – tako i privrednih, kulturnih, osjećajnih, psiholoških, pedagoških i drugih vrijednosti u suvremenom preobražaju svijeta (9).

Svećenici u Evropi se tuže da još uvijek mjesna Crkva (ne toliko biskupi koliko svećenici župnici; a osobito sakristani) ne pokazuje dovoljno razumijevanja prema njima i njihovu radu. Jedan misionar se pita: „Tko je u pravu? Da li nacionalni dušobrižnici koji rade po Uputi o pastoralnoj brzi za migrante, koju je izdala Sveti Stolica, ili mjesni kler? Nažalost, često je puta u pravu onaj koji na licu mjesta ima vlast u rukama i on je u pravu samo zato što ima vlast.“

Dok ovaj ima u vidu konkretno odvijanje svoje službe, drugoga boli (i ne samo njega) što se dogodilo u prošlosti i što ima teške posljedice u sadašnjosti: „Početkom ovog stoljeća oko 800 tisuća Hrvata odselilo je u prekomorske zemlje.

Nastaviti će se

Novi blagdan:
MARIJA-MAJKA CRKVE

I ove se godine, u jubilarnoj Branimirovoj godini, sakupilo oko 4.000 Hrvata u srcu zelenog Taunusa, Marijinom svetištu MARIENTHALU, nedaleko od Wiesbadena. Na Duhovski ponedjeljak, lijep i vedar dan, blagdan u cijeloj Njemačkoj, došli su Hrvati mnogim autobusima i privatnim autima iz: Bavarske, Baden-Würtemberga, Saara, Rheinland-Pfalza a najviše iz pokrajine Hessen na svoje tradičionalno i poznato hodočašće u Marienthal - Marijinudolinu kraja koji se zove Rheingau.

U 11 sati počinje križni put. Velika povorka u obliku duge sabrano pjeva i molii, predvodi je hrvatski metropolit, zagrebački nadbiskup dr. Franjo Kuharić, s nacionalnim ravnateljem za hrv. inozemnu pastvu, msgr. V. Stankovićem i 22 hrvatska svećenika. Procesija križnog puta ujedno je ispit savjesti i pokorničko bogoslužje koje uvodi u euharistijsko slavlje. Zagrebački nadbiskup na početku propovijedi najavljuje novi blagdan MARIJE - MAJKE CRKVE za hrvatsku Crkvu. Ovaj se blagdan uvodi na Duhovski ponedjeljak, a Papa ga je odobrio i blagoslovio na molbu hrvatskog episkopata. I naš ga nadbiskup prvi put slavi, u inozemstvu, sa svojim rasprešenim stadom, da bismo, iako razasuti, uvijek bili oko Marije i s Marijom uz Isusa. Nadpastir topnom srca govori mnoštву vjernika: Ostanite u vjeri svojih otaca, svojih kršćanskih vladara, u vjeri Katoličke Crkve; živite i prenosite mladima tu vjeru - to je poruka ove jubilarne, Branimirove godine.

Poslije liturgijskog slavlja počeo je u 16 sati u dvorani Rheingauhalle zabavni program. Za sve pridošle vjernike iz mnogih misija bogati program s recitalima, dječjim zborovima i narodnim kolima pripremili su misije: Koblenz, Offenbach i Frankfurt. Nadbiskup je na rastanku svima zaželio sretan ostanak, a isto tako i svima što skoriji i sretan povratak u domovinu.

Veliki skup Hrvata i u Nevigesu

Već godinama Hrvati hodočaste i u Marijino svetište Neviges u blizini Wuppertala. Hrvatski misionari dolaze sa svo-

-Naša hodočašća-

jim vjernicima u to poznato Marijino svetište. Hrvatsko hodočašće predvodila su ove godine dva biskupa: pomoćni biskup Essena, dr. J. Angerhausen i pomoćni zagrebački biskup dr. M. Škvorc. Njemački je biskup pozdravio 3.000 hrvatskih vjernika i svima čestito jubilej naše Crkve, naglasivši važnost te 1.100. obljetnice. Biskup Škvorc, koji je više puta za vrijeme propovijedi prekidom aplauzom, kazao je da naše kršćanstvo mora biti poput Marije: „Blago Tebi što povjerova!“ Poslijepodnevni križni put, kao križni put radnika u inozemstvu, skrenuo je pažnju na uvijek aktuelnu činjenicu: Križni put može se izdržati ako je pogled stalno uprt u križ na Golgoti.

Od svih stranaca najviše Hrvata

U mnogim gradovima i mjestima Njemačke na blagdan Tjelova drže se procesije - mimohodi s presvetim Tijelom Kristovim. Među veće i poznatije spada ona koja se održava u Kölnu. Kölnski kardinal J. Höffner najprije je održao euharistijsko slavlje pred katedralom, zatim je mnoštvo vjernika s Presvetim u procesiji išlo ulicama Kölna. Kao svake tako i ove godine od svih stranaca najviše je bilo Hrvata. Poslije svećane procesije održana je priredba, za naše vjernike koju je organizirao pater Božo Ančić. Velika dvorana s 1.500 mjeseta bila je premalena za sve. Publika se ugodno osjećala uz program grupa: „BONACA“, grupa iz Dalmacije, folklorne grupe „CROATIA“ i vokalno-instrumentalnog sastava „Naša zvona“ iz Frankfurta.

Hrvati kod Gospe u Birnau

I ove godine - 20 svibnja - okupila nas je po sedmi put vjera i Majka Marija u njezinom svetištu Birnau, na Bodenskom jezeru. Hodočašće je organizirala Hrvatska katolička misija u Singenu, na čelu s novim misionarom fra. Dragom Tolj. Računa se, da je toga dana bilo zajedno sedam do osam tisuća hodočasnika. Iz Njemačke su sudjelovale misije: Singen, Villingen, Spachingen, Baden-Baden, Tübingen, Ravensburg, Balingen, Offenburg, Freiburg, Säckingen, Ulm, Göppingen i Ludwigsburg. Stiglo je i nekoliko autobusa i osobnih automobila iz Švicarske, Austrije i Francuske.

Desetak svećenika isporijedalo je od devet sati pa do kraja svećane svete Mise, koju je u 11,30 sati predvodio biskup iz Sarajeva Tomislav dr. Jablanović u koncelebraciji sa misionarima. Za vrijeme sv. Mise biskup je podijelio sakramenat sv. potvrde 71-nom našem krizmaniku.

U 15 sati počelo je poslijepodnevno kulturno-zabavno zajedništvo. Svojom nazočnošću počastili su nas gradonačelnik mesta i prior samostana uz ovo Gospino svetište.

U 17,30 otac biskup se kratkim nagonom oprostio od hodočasnika i blagoslovio njihova vozila.

Pred zalazak sunca zavjetna svijeća je s pjesmom u procesiji prenešena iz šatora u svetište, da kroz slijedeću godinu zamjenjuje nas pred Gospom i svjedoči vjeru našeg naroda.

D.G.

Aktualno...

„Branimirova godina“ Hodočašća

D-8262 ALTÖTTING (Bavarska)
15.VII.1979. – predvodi zagrebački metropolit, dr. Franjo Kuharić.
Od 9^h sv. ispov., 11^h procesija, 12^h sv. misa, 15^h kulturno-zabavni program.

D-4178 KEVELAER
(na holandsko-njemačkoj granici)
19.VIII.1979. – organiziraju Misije Bochum, Essen, Köln i Langenfeld.
Od 11^h prilika za sv. ispovijed, u 15^h sv. misa u „Kerzen-Kirche“. (U prošteništu postoji ulica s imenom „Kroaten-Weg“!).

YU-57232 NIN (Hrvatska)
2.IX.1979. – domovinsko hodočašće i glavna proslava „Branimirove godine“ na čelu s hrvatskim episkopatom i kardinalom Franjom Šeperom iz Rima.

Letzte Meldung:

PAPA PRIMIO NAŠE „OLIMPIJAŠE“

U subotu, 9.VI. o.g., predzadnjeg dana svog putovanja po Poljskoj, sv. otac Papa primio je u svojoj prijašnjoj biskupskoj palači u Krakovu pobedničku grupu ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade.

O tome kako je sedmeročlana, pobednička ekipa iz Wuppertala sa svojim dušobrižnikom i časnim sestrama iz Misije obavila nagradno hodočašće Majci Božjoj u Čenstohovu i na koji su način uspjeli sresti Papu, osobno se s njim porazgovoriti i uručiti mu svoj dar, o tome ćemo izvijestiti u idućem broju, jer nam je vijest stigla dok se ovaj broj već nalazio u tisku.

Am vorletzten Tag seiner Polen-Reise, den 9. Juni, empfing der hl. Vater in Krakau die siebenköpfige Siegergruppe der Kroatischen Bibel-Olympiade'79 aus Wuppertal. Wie die Polen-Odyssee der jungen Wuppertaler Kroaten vor sich ging und wie von anfänglicher Verzweiflung eine „Sieger“-Reise wurde, darüber berichten wir in unserer nächsten Ausgabe.

Knjige – knjige – knjige...

U Hrvatskom naddušobrižničkom uredu u Frankfurtu n/M, Schreyerstr. 1, mogu se izm. ost. dobiti i niže navedene knjige. (Nastavak popisa)

51. „Najljepše Mariji“ (gramof. LP-ploča sa starim hrv. Marijanskim pjesmama).	16,- DM
52. „Antologija hrvat. glazbe“ (kompl., 12 ploča)	140,- DM
53. „Cvjetovi zla“ (Ch. Baudelaire)	40,- DM
54. „Pregled hrv. znanstv. baštine“ (Bazala)	30,- DM
55. „Hrvatske drame od Demetra do Senoe (Batušić)	18,- DM
56. „Liana Reinold“ – roman (Courths-Mahler)	4,- DM
57. komplet romana, II. kolo (1-8), (Courths-Mahler)	145,- DM
58. „Zlatna knjiga madj. poezije“ (Čolaković)	40,- DM
59. „Od stilema do stila“ (Čale)	8,- DM
60. „Nova slovenska lirika“ (Dabo)	9,- DM
61. „Pepejugino nasljedstvo“ (Delly) – roman	4,- DM
62. „Teclin zločin“ (Delly) roman	4,- DM
63. „Zakon vrijednosti i odnos tržišta“ (Djodan)	10,- DM
64. „Drame“ (Fabrio)	16,- DM
65. „Zlatna knjiga ljekovitog bilja“ (Gursky)	55,- DM
66. „Voštana krila“ (Gamulin)	15,- DM
67. „1848.“(1-2) – roman (Horvat)	po 10,- DM
68. „Ljubav“ (Ivanisević)	25,- DM
69. „Valis aurea“ (Požega) – (Jelčić)	40,- DM
70. „Klović“ – monografija	100,- DM
71. „Obnovljeni svijet“ (Kisinger)	20,- DM
72. „Stara indijska književnost“ (Katičić)	15,- DM
73. „Poezija bunjevačkih Hrvata“ (Kikić)	3,- DM
74. „Proza bunjevačkih Hrvata“ (Kikić)	4,- DM
75. „Izmedu jezikoslovja i nauke“ (Klaić)	5,- DM
76. „Ognjevi i ruže“ (I. G. Kovačić) – pjesme	22,- DM
77. „Studije o hrvat. književnom baroku“ (Kravar)	15,- DM
78. „Djela“ (Kolar)	6,- DM
79. „Izabrane pjesme“ (Kušan)	10,- DM
80. „Rječnik stranih riječi“ (Klaić)	90,- DM

1980 međunarodna godina obitelji ? Internationales Jahr der Familie ?

Gradonačelnik Limburga/Lahn (sjedište Biskupije za veće gradove: Frankfurt, Wiesbaden, Wetzlar), gosp. Würmeling, javno je predložio prigodom nedavne proslave 50-obljetnice tamošnjeg katoličkog radničkog udruženja „Kolping-Familie“ da Ujedinjeni narodi, nakon Godine djeteta, 1980. proglose Godinom obitelji. Godina djeteta ne bi trebala biti (krivo) shvaćena kao pokušaj rastavljanja članova obitelji, već naprotiv kao put ka vraćanju cjelevitosti i osnovnim vrednotama ove primarne ljudske zajednice.

Bog nam neće oprostiti...

Prigodom konferencije za zaključenje ugovora „Salt II.“ o ograničenju strateškog naoružanja velikih sila, sastali su se lipnja o.g. u Beču vladari Sovjetskog saveza i Sjedinjenih američkih država, Brežnjev i Carter. Zbog međunarodnog prestiža i Sovjetskom je savezu mnogo bilo stalo do toga, da taj ugovor doista bude realiziran. U prisustvu novinskih i televizijskih izvjestitelja ateist Brežnjev je počeo s rečenicom: „Bog nam neće oprostiti, ako ovaj ugovor ne ostvarimo...“ Kršćanin Carter ostao je osupnut tom lijepom rečenicom te je odmah uzeo svoj žuti notes i rekao: „Ovo moramo odmah zapisati...“

Kroatisches Pontifikalamt im Kaiserdom zu Frankfurt ▶

Hočeš li se krstiti? *)

(iz naše ovogodišnje Olimpijade)

Ausländerreferent des Bistums Limburg/Lahn, Pfr. Herbert Leuninger: „Da kommen wir einfach nicht mit: In diesem Jahr begeht Eure Kirche ein 1100jähriges wichtiges Jubiläum der ersten Beziehungen zwischen dem Papst und dem kroatischen Staat, während unsere Ortskirche 'nur' ein 800jähriges Jubiläum der Hl. Hildegard von Bingen aufzuweisen hat!“

Što se postaje rođenjem, a što krštenjem?

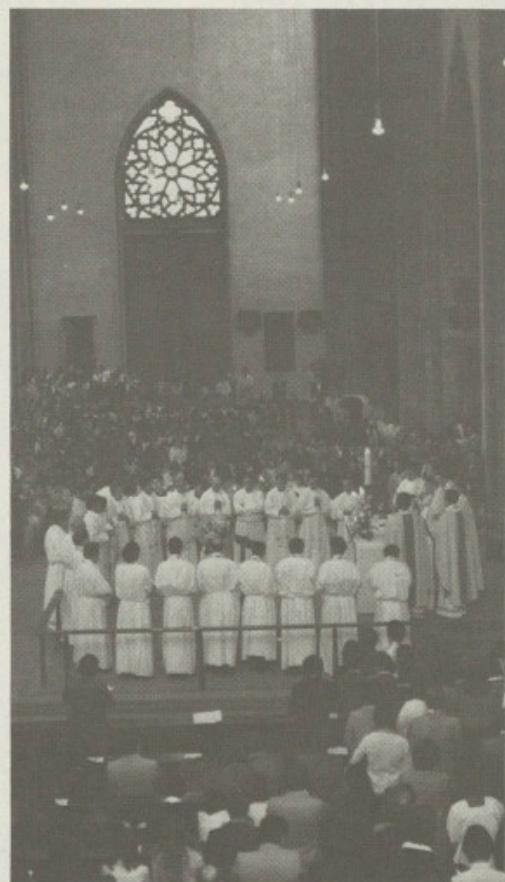
Rodenjem se postaje dijete ljudsko, član jedne obitelji, jednog naroda, članom ljudske zajednice, a krštenjem se postaje dijete Božje, članom zajednice kršćana koje se zove Crkva, postaje se bratom Isusa Krista.

Što krstitelj naglašava u kratkoj molitvi prije mazanja uljem krizme i što to znači?

Tu krstitelj naglašava da se krštenik priključuje Kristu svećeniku proroku i kralju. To znači da novi vjernik već pri samom krštenju prima sposobnost i zadatku da kao svećenik posvećuje svijet, da kao prorok navješta Božju poruku spasenja da kao vladar bude slobodan od robovanja grijehu i od svake unutrašnje i vanjske prisile.

Što je zapravo vjera?

Vjera je naš SAVEZ s Bogom po Isusu Kristu. Taj savez smo sklopili na sv. krštenju, a obnavljamo ga u zajednici vjernika koju okuplja Krist, a Duh Sveti ispunja i vodi. Vjera je, dakle, naše čvrsto i pozdano prijateljstvo s Isusom Kristom, s Bogom i s ljudima koji mu zajedno s nama vjeruju. To je potpuno predanje u voju Božju i čvrsto vjerovanje svega što je on objavio.

In dem überfüllten Kaiserdom zu Frankfurt/M. feierte am Sonntag um 10.30 Uhr die kroatische Gemeinde mit dem Sarajewoer Bischof Jablanović und 23 kroatischen und deutschen Priestern ein Hochamt für die Teilnehmer und Gäste der Kroatischen Bibel-Olympiade '79.

Koja je molitva najbolja i žasto?

Najbolja, najsavršenija i najuzvišenija molitva je EUHARIŠTIJSKA ŽRTVA ili sveta misa. Savršenot ove molitve dolazi otud što se upravo u svetoj misi Bog sav nama daruje da bismo i mi sebe Njemu na dar uzvratili. Misa je savršeni oblik prijateljskog saobraćanja između Boga i čovjeka.

Zašto vjernik ne podnosi vulgarne, besramne riječi?

Ljubav između muškarca i žene, zaručnika i zaručnice i bračna ljubav u kršćanstvu se smatra velikom svetinjom. Zato i sklapanje braka Crkva posebno blagoslovje i potvrđuje sakramentom svete ženidbe. Imajući uvijek svetost i uzvišenost braka pred očima, kršćanin o ljubavi muža i žene uvijek govori s posebnim poštovanjem, ne igra se neozbiljno i neodgovorno ni sa svojim ni s tudim tijelom, ne izgovara sramotne i ponižavajuće riječi, viceve ili šale koje ponižavaju svetinju začeća, niti se kreće u društvu koje takve stvari čini i odobrava. Takve riječi i djela su ne samo velike prostote, nego za onoga tko cijeni plemenitu i plodnu ljubav, one zvuče kao svetogrde.

*)

Knjižica vlč. Živka Kustića (Zagreb), koja je sadržavala osnovnu gradu za prošlogodišnji „Kup kneza Višeslava“ u domovini i za ovogodišnju Vjeronaučnu olimpijadu u inozemstvu.

Pokraj nove vijećnice, kroz Römer, na putu prema katedrali...

Oben rechts: Im überfüllten Volksbildungsheim bei der Akademie zum MUTTER-TAG und bei der Folklore, die Ehrengäste (v. r. n. l.): Msgr. Stanković (Rom), Bischof Jablanović (Sarajevo), Msgr. Dr. Amann (Bonn) und Pfr. Kustić (Zagreb).

Kinderfolkloregruppe aus Hamburg eroberte mit Abstand die Herzen aller Anwesenden.

Zehn Folklore-Ensembles wechselten am Sonntag Nachmittag mit originalen kroatischen Volkstänzen.

kroat. kath. jugendtreffen kroatische bibel-olympiade vjeronaučna olimpijada

„Bože pomozi!“ napisala je na svojoj ploči „Münsterški“, a mišljaše u sebi i grupa „Frankfurt II“ (dolje), i ovaj naš nosač knjiga, ova djevojčica iz Hamburga pred mikrofonom, kao i onaj „Crni“ iza mikrofona.

Prvi izbori europski parlament

„NE BOJTE SE – poručiše nam biskupi

„Nema pravedne Europe bez slobodne Poljske!”, uzviknuo je Papa Ivan Pavao II. u svojoj duhovskoj propovijedi, održanoj u centru Varšave. Tjedan dana kasnije, 10. VI., održavali su se izbori za prvi Europski parlament buduće ujedinjene europske zajednice narodâ. Bez sumnje: povijesni dogadjaj prvozadne važnosti. Poznato je da u tim izborima europskih naroda ne sudjeluje poljski narod, i ne samo poljski... To što je Papa svojim usklikom htio kazati znakovito je i nedvosmisleno. Do danas je, dakle, tek nekolicini narodâ kršćanske Europe predržan privilegij slobodnog izjašnjenja za pristup jednoj zajednici u kojoj eba prvenstveno vladati blagostanje duha, ljudskih i kulturnih vrednota, a tek zatim i kao rezultat toga, gospodarsko blagostanje i visoki standard civilizacije.

U devet zemalja, koje su 10. lipnja bile ovlaštene pristupiti europskim izborima, živi međutim i oko 12000000 ili 10% stranaca, a samo manji dio njih (Talijani) imali su pravo glasa i izvan svoje domovine. Od oko 1000000 Hrvata (s članovima obitelji) u zapadnoj Evropi tek neznatan broj je onih koji – primivši puno državljanstvo dotične zemlje – imaju pravo svojim glasom suodlučivati o društvenom uređenju sredine u kojoj žive i u kojoj ispunjavaju sve gradanske obveze! „Gastarbeiter“ su dakle i u jednoj demokratskoj, kršćanskoj „Europskoj zajednici“ ostali (ili postali!) gradani drugog reda. Ne bez razloga su, posrednim putem, na to ukazali i katolički biskupi, predsjednici biskupskih konferencija: Belgije, Engleske s Wales-om, Francuske, Irske, Italije, Nizozemske, Njemačke, Skandinavskih zemalja i Škotske te samostalne Biskupije Luxembourga! U jedinčkom proglašu podsetili su izm. ost. i na osnovna ljudska prava „... radnika, a posebice gostujućih radnika...“, pozivajući se na prvu encikliku sadašnjeg Pape, „Spasitelj ljudi“ (Redemptor hominis). Sva nastojanja moderne Europske zajednice bit će promašena, ako se budu prirodni i Božji zakoni mimoilazili, ako će prvi cilj (p)ostati trka za materijalnim dobrima, neograničenom industrijskom proizvodnjom, uživanjima, omalo-važanjem čudorednih vrednota; ako se neće sagledati činjenica da se današnji svijet guši u duhovnim i socijalnim nepravdama: sjedne strane ugnjetavanje slobode riječi i misli, s druge strane neobuzdana sloboda egoizma, pohlepe i diktat „potrošačkog društva“. Raspisnost, luksuz i nezasinost, dok trećina svijeta gladuje! Izlaz iz toga ne može biti samo nezaustavljeni napredak tehnike i proizvodnje (a time ujedno bespoštedna eksploracija prirode i unakaživanje čovjekovog okoliša), već korjenita promjena načina mišljenja: skromniji, jednostavniji, prirodnniji život, u temelju na načelima Evangelijskih koje – u kršćanskoj Europi! – treba tek ponovno otkriti i... primjenjivati. „Otvorite vrata Kristu!“, zovu biskupi prve Europske zajednice.

Prve, nepotpune, nesavršene, ne još pravedne, u kojoj ima i nas, građana drugog reda, kao i onih kojima je dozvoljeno samo gledati preko plota – „Zaungäste“. „Otvorite državne, gospodarske i socijalne granice, polja kulture, civilizacije i napretka za pristup Kristovoj spasonosnoj snazi. Ne bojte se!“ – poručuju europski biskupi svima nama u Evropi.

Izvorni tekst „Erklärung der Bischofskonferenzen der EG-Länder zu den Wahlen für das Europäische Parlament“ dobije se besplatno na adresi:

Sekretariat der Deutschen Bischofskonferenz, Kaiserstraße 163, D-5300 Bonn.

Na prvim europskim izborima, 10. lipnja o. g., većinu poslaničkih mjeseta u europskom parlamentu dobili su predstavnici socijaldemokratskih stranaka, a drugom su mjestu predstavnici kršćanskih demokrata, a na trećem liberalci. Ovi potonji su u zemljama EZ, osim u SR Njemačkoj, u koaliciji ili koalicionim namjerama s kršć. demokratima, što znači da će socijaldemokrati i socijalisti doći u opoziciju.

Pučka Crkva - danas?

Forum župnih zajednica Europe – Schwechat/Wien-Gemeindeforum

Od 27.-29.IV. o. g. održan je u gradu Schwechatu kod Beča 2. otvoreni forum župnih zajednica iz nekoliko europskih zemalja. Glavna tema u referatima, razmatranjima i molitvama bila je: Može li dosadašnji, vrlo rašireni, oblik tzv. pučke Crkve imati budućnost i odgovarati potrebama, očekivanjima i mogućnostima suvremenog kršćanina.

Pučka Crkva („Volkskirche“) za mnoge je danas bezimeno mnoštvo, ostatak lijepe tradicije, nešto s čime se čovjek ne može više identificirati jer tu manjka osjećaj zajedništva, pripadnosti i solidarnosti. Modelima tzv. intenzivnih zajednica, koje već nekoliko godina postoje u samom Schwechatu, u bečkoj župi Machstraße ili u njemačkom Eschbornu, pokušalo se pokazati

jedno od mogućih rješenja za iskreno i živje doživljavanje župske zajednice u kojoj mogu djelovati razne grupacije, ali uvijek s istim ciljem: vidljivo i uvjerljivo živjeti svo-

„Imate jednog Oca, a viste svi braća“ (Mt, 6, 8).
Pozornica Forum za vrijeme sv. mise u gradskoj dvorani.

ju vjeru u današnjem materijalistički opterećenom društvu. Od „gostujućih radnika“ bila je na Forumu zastupljena hrvatska župna zajednica.

Za postradale od potresa

Naše uredništvo su samo neke misije izvjestile o sakupljenoj pomoći za postradale od potresa u Boki Kotorskoj i drugim primorskim krajevima. Naddušobrižnički ured je također dio dolje navedenog iznosa predao preuzev. Kuhariću osobno, na Duhovski ponedjeljak ove godine.

Misija	DM
Hagen	150,-
Gelsenkirchen	640,-
Mülheim	1.400,-
Duisburg	500,-
Gießen	1.325,-
Neumünster	456,-
Bremen	710,-
Offenbach	780,-
Essen	850,-
Darmstadt	1.500,-
Ignjo Jurković,	
Bremen	50,-
Kempten	760,-
Köln	1.000,-
Dortmund	870,-
Heilbronn	600,-
Berlin	5.007,-
Stuttgart	13.000,-
	29.598,-
Lipnja 1979.	=====

„Neue Mosbacher Zeitung“
od 23./24.VI.1979.:

Izgorjelo sve, osim blagoslov- ljenih stvari...

Drug po nama!

price grubišnice, u narednoj peri, poznate po cestama svih očiju	element razičite atmom	zemljina utvrda, ograda	najreča talijanska rijeka	mještati (te a mete)	ne dakari, neg...
muški potomak	S I N	P O			
moška blaženica iz Kotoru (čavir se Z. Krivoglav)	O Z A N A	A V			
plemečko preučenje bosanske kraljevičine Katarine	K O S A Č A				
utsnuti trag	O T I S A K				
vrtno crude	L O P A T A				
inicijali zauvezeg predstavnika kraljevskog čavala i Kraljevog	I P	gornjič delija	D I V		

Eine halbe Million Mark Schaden war das Ergebnis eines Brandanschlags von Terroristen auf einen „Müller“-Reisebus in Südfrankreich. Unser Bild zeigt den völlig ausgebrannten Bus. (Siehe Bericht). D.C./Bild: Dragan Cuturić

Brandanschlag auf Reisebus

Böses Erwachen für Pilgerfahrer in Südfrankreich

Mosbach/Sète. Einen schweren Schlag mußte das Mosbacher Busunternehmen Müller am Wochenende hinnehmen. Eine Pilgerfahrt mit Deutschen und Kroaten nach Südfrankreich fand in Sète, bei Montpellier, ein jähres Ende. Mitglieder der Terroristenorganisation „Autonomie Occitane“ verübten einen Brandanschlag auf das erst drei Monate alte „Flaggschiff“ der Busflotte Müller. Der Bus im Wert von einer halben Million Mark brannte völlig aus und hat nurmehr Schrottwert. Eine Firma aus Mosbach schickte ein Abschleppfahrzeug, und Hermann Müller, der Inhaber des Unternehmens, selbst steuerte den Bus, nachdem ein neuer Fahrersitz montiert war im Schlepp nach Hause.

Zu dem hohen Fahrzeugschaden von etwa einer halben Million Mark kommt die Einbuße des Handgepäcks hinzu, das sich zum Teil noch im Kofferraum und auf den

Gepäcknetzen befand. Einige Wallfahrer aus Brako beklagen den Verlust wertvoller handgestickter heimatlicher Nationaltrachten, die schwer wiederzubeschaffen sind.

Als ein Wunder bezeichnen die beiden geistlichen Reiseführer, Pfarrer Dragan Cuturić (Mosbach) und Kaplan Dr. Franjo Bačić (Düsseldorf), die Tatsache, daß der mitgeführte Meßkoffer und zahlreiche in Lourdes gekaufte und geweihte Devotionalien, die sich ebenfalls im brennenden Bus befanden, von dem Schadeneuer verschont blieben. Die Kroaten, die sich in Lourdes mit ihren Liedern und Gebeten dem Schutz der Gottesmutter anvertraut haben, kamen durch den Zwischenfall einen Tag später als vorgesehen nach Deutschland zurück. Den bange wartenden Angehörigen hatte man noch in der gleichen Nacht telefonisch die verspätete Rückkehr mitgeteilt.

D.C.

Socijalni upitnik... Socijalni savjetnik...

Zbog pomanjkanja prostora i zbog ilustriranog dijela o protekloj Vjeronaučnoj olimpijadi ove su rubrike odgodene za iduci broj ŽZ.

... Pisali su nam

27

Drago nam je...

...što ste nam postali dosadašnje brojeve „Žive zajednice; izvanredni su i najtoplje Vam na tome hvala.

vlč. S. Č., Oslo (Norveška)

„Ruka samouka“

Dok oči piju slova „Žive zajednice“,
štono s pera novinarskih lete,
pogled moj mi zasta na slikama djece,
jer i ja sam nekad bio d'jete.

Uzeš me misli u naručje svoje,
ponesoše preko brda i dolina,
da posjetim sveto ognjište svoje,
rođnu grdu i svoja dva sina.

Ta djetinjstvo svoje provode bez mene
i pod krilom usamljene Laste.
Bez njizi mi srce kao ruža vane,
a gorcini bukti i k'o šaša raste.

No u vezi Vašeg davnog lista
ne želim sad ništa uveličati,
namjera mi iskrena i čista –
želim vam unaprijed se ispričati.

Osobno se meni Ž Z svida,
ali u njem još ponešto „fali“;
kitite se mrtvima – tako mi se viđa,
a u listu manjka komad žice mali.

Ne treba nam se na mrtve pozivati,
nego ostaviti u Božjem ih miru!
Korisnije nam je žive prizivati
da k'o neznani ne izumiru,

a danas se pjesništvo bave
makar nisu ni vidjeli škole,
makar pasli i muzli krave,
u polju čuvali telad i vole.

U „Živu zajednicu“ ušao, eto, i mrtvi Nazor,
nabacio na tek nekoliko riječi;
to kod mene izazva ništa do zazor
jer pod velim naslovom slab sadržaj zveći.

Jedan Nazor je knjige čitao i klupe traio,
a nije kosio ni blago gojio.
Tužno bi bilo da nije što znao
te malo više i boljih stihova skrojio!

Eto, toliko, a ako u list ne stane
če u korpu za otpatke da pane!
Uz najljepši pozdrav: Bog i Hrvati!
pa neka Vam On, po zasluzi, plati!

D. P., München

Einladung

Liebe kroatische Mitbürger in Deutschland!

Wußten Sie schon, daß Sie sonntags von 10-12.30 Uhr im Frankfurter St.-Bartholomäus-Dom die Gelegenheit haben, die „BAR-THOLOMÄUS“ zu besuchen, und diese als einen Treffpunkt und Begegnungsstätte, untereinander und mit den Mitgliedern der Domgemeinde, außerhalb des Gottesdienstes in Anspruch zu nehmen? Es gibt dort kleine Erfrischungen, man kann auch den Pfarrer oder Kaplan sprechen. So kommen wir uns vielleicht ein Stück näher!

Wir freuen uns auf Ihren Besuch.
gez. Winfried Seifried

Nismo ni mi baš ludi

Hvaljen Bog! Iznenadom sam časopisom naših misija ŽŽ kojeg su neki ljudi besplatno dijelili na hodočašcu u Marienthalu... Slažem se s čitateljem iz Kiela, koji piše da nam je takav časopis već odavnin trebao, ali se pitam što koristi da on postoji ako se ljudi jedva o tome informira. Nasmijao sam se, čitajući u dopisu „Čuvam ga...“, da je za čestitati onima „koji se brišu o našim ludima“ itd. Znam, bit će to tiskarska greška, jer nismo ni mi baš ludi, kako nas neki smatraju, i usprkos tome što nas se o nekim stvarima nedovoljno informira...

V. V., Bad Homburg

Jugendchor beim kroatischen Pontifikalamt im Frankfurter Dom.

Zajednički ručak u Kolpinghausu – kratak predah za daljnji nastup.

živa zajednica / srpanj/Juli 1979.

HERAUSGEBER:
Kroatisches Oberseelsorgeamt in Deutschland
Schreyerstraße 1 · 6000 Frankfurt a.M. 70
Telefon: 0611/638213
Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić.
Jahresbezugspreis 6,- DM
Bankverbindung: Konto Nr. 129 072 bei der
Stadtsparkasse Frankfurta.M. (Blz. 500 501 02).
Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf
Druck: Scholl + Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf

BIBEL-OLYMPIADE '79

▲ Kroat. Trachtengruppe Aachen mit Herz und Seele – mit Singen und Tanzen, dabei.

◀ Mladi pokretima traže osmišljeno života (grupa Essen)

„Jer ja, Gospod, Bog tvoj,
krijepim desnicu tvoju
i kažem ti: „Ne boj se,
ja ti pomažem!“ (Izaija 41, 13.)

Denn ich, der Herr, bin dein Gott,
der deine Rechte festhält,
der zu dir spricht: Fürchte dich nicht,
ich helfe dir!

(Isaias 41, 13)